

MAPK TBEH

HUCKLEBERRY FINNIN
(TOM SAWYERIN
TOVERIN) SEIKKAILUT

Марк Твен

**Huckleberry Finnin (Tom
Sawyerin toverin) seikkailut**

«Public Domain»

Твен М.

Huckleberry Finnin (Tom Sawyerin toverin) seikkailut / М. Твен —
«Public Domain»,

Содержание

ENSIMMÄINEN OSA	5
Ensimmäinen luku	5
Toinen luku	8
Kolmas luku	12
Neljäs luku	15
Viides luku	18
Kuudes luku	21
Seitsemäs luku	25
Kahdeksas luku	29
Yhdeksäs luku	36
Kymmenes luku	39
Yhdestoista luku	42
Kahdestoista luku	47
Конец ознакомительного фрагмента.	50

Mark Twain

Huckleberry Finnin (Tom Sawyerin toverin) seikkailut

ENSIMMÄINEN OSA

Ensimmäinen luku

Jos te, hyvät ihmiset, ette ole sattuneet lukemaan erästä kirjaa, jonka nimi on "Tom Sawyerin seikkailut", niin ette ollenkaan tiedä, mikä mies minä olen; mutta se voikin olla yhdentekevää. Sen kirjan on rapsinut kokoon herra Mark Twain, ja hän kertoo, kun kertookin, tosia, enimmäkseen. Niin, kyllähän hän panee vähän liikojakin paikkapaikoin, mutta paraasta päästä on kaikki totta. No, vähät siitä nyt. Enpä juur koskaan ole nähnyt ihmistä, joka ei olis valehellut vähäsen, kun niin sopi, päitse Polly tättä tai leskirouva Douglasia tai kenties Maryä. Niin, Polly tädistä – Tomin tädistä, tietysti, eikä minun – ja Marystä ja Douglas ämmästä ja niistä kaikista muista kerrotaan siinä kirjassa, joka nyt enimmäkseen on tosi kirja, pienillä lisäyksillä, kuten vasta sanoin.

Kirja loppuu tällä viisin: Tom ja minä onnistuimme nuuskimaan kynsiimme sen vanhan raha-arkun, jonka varkaat olivat kätkeneet luolaan, ja se teki meistä upporikkaat ihmiset. Me saatiin ummelleen kuusi tuhatta dollaria mieheen, vieläpä selvässä kullassa kaikki tyyni. Se oli kauhea kasa rahoja, kun ne kaikki oli ladottu yhteen läjään. No, tuomari Thatcher otti koko rykelmän lukkonsa taa ja ryhtyi juoniin, että me saatiin niistä korkoa. Siitä lähti yksi dollari päivässä pitkin koko vuotta meille kullekin, – ja se on enemmän rahaa kuin kukaan hevillä voi menettää, vaikka kuinka kokis. Ja rouva Douglas, hän otti minut ottopojakseen ja sanoi tahtovansa sievittää minua; mutta vaikka ämmä räyskä kyllä oli hyvinkin siivo minua kohtaan, niin saivarteli hän yhtä kaikki niin turhantarkasti kaikkia, enkä minäkään puolestani ollut tottunut virumaan alinomaa kotona sillä viisin, niin että minä kerrassaankin ikävystyin tuohon elämään, ja eräänä päivänä annoin, kun annoinkin, palttua koko sievistykselle ja lippasin tieheni. Puin päälleni vanhat repaleiset vaatteeni taas, jotka tuntuivat kodikkailta ja luonnollisilta, ja nukuin öisin vanhassa sokuritynnyrissä niinkuin ennen maailmassa ja voin paksusti ja olin iloinen ja tyytyväinen. Mutta Tom Sawyer, hän haki minut jälleen kynsiinsä ja sanoi paraikaa hommaavansa ryövärijoukkoa, johon minäkin saisin tulla, kunhan vain lähtisin takasin leskirouvan luo ja käyttäisin itseäni kunnollisesti, sillä hän tahtoi vain kunnollista väkeä joukkoonsa, sanoi hän. No, se kävi mukiinsa se, ja niinpä siis pötkin takasin lesken luo.

Rouva räyskä tietysti porasi, kuinkas muuten, ja haukkui minua eksyneeksi lammas-raukaksi ja jumala tiesi miksi, vaikka tiesinhän minä, ett'ei hän sillä mitään pahaa meinannut, ämmä parka. Ja niin hän puki päälleni nuo siunatut uudet vaatteet taas, niin etten saanut muuta tehdä kuin hikoilla ja hikoilla vain alinomaa ja tuntea itseni ahdistetuksi ja litistyneeksi kuin ahven merrassa sekä edestä että takaa. Ja niin alkoi taas kaikki tyyni, aivan säntillensä entiseen malliin. Joka kerta kuin piti syötämän, kilisteli hän kulkusella, ja silloinkos mukamas piti olla paikalla heti. Ja kun sitten oli päästy pöytään, niin älä luulekkaan, ett' olis saanut iskeä kyntensä ruokiin siinä samassa, vaikka kuink' olis ollut nälkä; ei, mitä vielä! Ensiksi piti ämmän aina istua hyvän aikaa pää kallellaan ja kädet ristissä ja mumista jotain itsekseen, aivan kuin ei olis tyytynyt ruokaan; ja sitä nyt tosiaankaan ei sopinut moittia – pait tietysti että, kun joka laji saa kiehua itsekseen, niin siitä niin sanoakseni ei tule niin mehevää kuin jos paiskataan pataan vähä kutakin ja liemi saa sotkeutua yhteen miten sopii. Ompahan kuin sillä viisin luiskahtais paremmin alas nielusta, niin sanoakseni.

No, syötyämme illallista, tuli hän retustaen kirjaa kädessään ja alkoi opettaa minulle Mooseksesta ja Faaraon tyttärestä ja heidän kaltaisistaan, ja minä vaivanen sain hikoilla ja puhkua aika lailla pönttätäkseen nuo jutut päähäni. Mutta mitäs ollakkaan, eräänä päivänä kiepsahti hänen kieleltään, että lopultakin tuo Mooses jo oli kuollut monta monituista vuotta sitten, ja niinpä en enää piitannut paljo mitään koko keitoksesta. En ole koskaan voinut käsittää, mitä hyötyä siitä on, että puuhataan kuolleiden ihmisten kanssa.

Mutta kesken kaikkea tuli päälleni ankara halu poltella vähäsen, ja niinpä kysyin leskeltä, saisinko sitä tehdä. Mutta johan nyt! Ämmä räyskä sanoi, että se mukamas oli paha ja syntinen tapa ja päälle päätteeksi siivotonta ja että minun täytyi koettaa siitä tykkänään luopua. Jaa, tuollaisia ovat ihmiset tässä maailmassa, kun tahtovat päätellä asioista, joita eivät ensinkään ymmärrä. Siinä piti hän nyt kanssani semmoista elämää tuosta Mooseksesta, joka, minun tietääkseni ainakin, ei edes ollut sukua hänelle eläissään eikä muutenkaan hyödyksi yhdellekään ihmiselle, koska hän oli kuollut, – ja sittenkään se kuivettunut rouva ei suonut, että minä vaivanen olisin saanut tehdä jotakin, joka todellakin oli vähän hauskaa. Ja päälle päätteeksi niin hän itse nuuskasi; mutta se tietysti oli oikein, koska *hän* sitä teki.

No, justiin siihen aikaan muutti hänen sisarensa, fröökynä Watson, meille. Hän oli hyvin laiha ihminen ja kävi lasisilmät nenällään; ja tuskin oli hän ollut kahta päivää meillä, kun yks kaks kävi kimppuuni aapiskirjalla. Hän jauhoi sitä noin tunnin ajan, kunnes rouva Douglas sanoi, ett' oli jo aika heretä. Ja totta maarian, minä en olis kestänyt sitä kauvemmin. Mutta sitten kävi vielä kahta hullummin; minä, näettenkös, tietystä en saattanut istua rauhassa, ja fröökynä Watson hän tuskistui, ja niin hän sitten jankutti ja nalkutti yhtä mittaa: "Älä pane tuolla tavoin jalkojas pöydän jalalle, Huckleberry" – taikka – "älä istu noin niska kyyryssä, Huckleberry – selkä suorana!" – taikkapa näin: "ei saa tuolla tavoin haukotella ja ojennella jalkojaan ja käsiään, Huckleberry; se on sopimatonta, poikaseni!" Lopuksi niin rupes hän kertomaan mulle siitä pahasta paikasta, johon huonot ihmiset tulevat kuoltuaan, ja niinpä sanoin minä, että suorastaan ikävöin sinne. No, siitäkö nyt nousi elämää, vaikk' enhän minä sillä mitään pahaa tarkottanut; – tekihän vain vähän mieleni muutosta, enkä siinä vähästä puolestani pitänyt niin suurta lukua mihin tulisin. Mutta fröökynä Watson hän sanoi, että s'oli suorastaan syntiä puhua sillä lailla; hän mukamas ei mistäkään hinnasta laskisi semmoisia sanoja suustaan; ja *hän* aikoi vissistikin elää sillä kurin, että hän joteskin taatusti tulis siihen toiseen paikkaan, johon hyvät ihmiset tulee. Minä puolestani en juur nähnyt mitään etua siitä, että tulisin samaan paikkaan, johon hän oli menossa, ja niinpä ajattelin hiljaisesti mielessäni, etten panisi kahta kortta ristiin sitä varten. Mutta empä hiiskunut sanaakaan, sillä tiesinhän, että siitä vain olis tullut harmia, jos olisin puhunut suuni puhtaaksi.

Sitten jutteli hän mulle jos jotakin tuosta paikasta, johon hänen niin teki mieli. Hän sanoi, että siellä mukamas ei olis mitään muuta tekemistä kuin kuleksia päiväkaudet harppu kädessä ja laulaa minkä kurkusta lähti, ijankaikkiseen aikaan asti. Sehän nyt tietysti ei minusta tuntunut niin erittäin hauskalta. Mutta pidinpä suuni kiinni. Minä vain kysyin luuliko hän, että Tom Sawyer tulis sinne, ja silloin hän sanoi, että se ei lainkaan ollut luultavaa. No, se nyt ainakin minua ilahutti, sillä halusinpa hartaasti, että me kaksi saisimme olla yhdessä.

Tuolla lailla otteli hän kanssani ja jankutti, niin että lopulta oikein suutuin. Viimein he kutsuivat neekerit sisään ja pitivät iltarukouksen, ja sitten meni kukin karsinaansa. Menin ylös kamariini ja panin kynttilän pöydälle. Sitten istuin ikkunaan ja koin ajatella jotakin hauskaa, mutta eihän siitä tahtonut tulla mitään. Olin niin kyllästynyt koko maailmaan, että tahdoin kuolla. Taivas oli tähdessä, ja lehdet puissa rapisivat, niin ett' oikein pöyristytti; sitten kuulin pöllön äänen, joka ulvoi siks' että joku oli kuollut, ja sitten koiran äänen, joka ulvoi siks' että jonku piti kuoleman; ja sitten tuumas tuuli kuiskata jotain korvaani, jota kuulemaksenikaan en voinut ymmärtää, kunnes oikein rupesi värisyttämään selkäpiitäni. Hetken perästä kuulin kaukaa metsästä tuommoisen hirvittävän ulvonnan, johon kummitukset puhkeevat kun niillä on jotakin sisussaan, josta mielellään tahtoisit puhua; mutta ne ei millään kurin voi ääntää niin, että kukaan heitä ymmärtäisi, ja sen takia saavat ne

laahustaa ympäri alinomaa kummitellen, saamatta rauhaa haudassaan. Rupesi jo mieleni käymään kovin koleaksi, ja minä vain halusin jotain seuraa. Yks kaks tuli siinä muuan hämähäkki pasteeraillen pitkin olkapäästäni, ja kun minun piti puistaa se päältäni, niin lensi se suoraa päätä kynttilän liekkiin ja paloi poroksi ennenkun ennätin sitä auttaa. Nythän tietää jok'ikinen ihminen, että tuskin on mitään niin onnetonta kuin se, kun sattuu tappamaan hämähäkin; ja minä peljästyin niin kovasti, ett' oikein värisin västissäni. Nousin seisomaan ja käännyn kolme kertaa ympäri ja tein kultakin kerralta ristinmerkin rintaani; ja sitten sidoin langanpätkän suortuvan ympäri tukassani, torjuakseni sillä viisin onnettomuutta mahdollisuuden mukaan. Mutt' eipä minusta sittenkään tuntunut oikein turvalliselta. Se temppu on oikeastaan tehtävä, kun hukataan löydetty hevosenkenkä eikä saateta sitä naulata ovenkamanaan; mutta enhän ollut koskaan kuullut, että siit' olis mitään apua, jos onnettomuus olis tulossa hämähäkin tähden.

No, mitäpä siihen nyt teki? Minä painoinkin puuta jälleen ja otin framille piippuni ja rupesin polttelemaan; pitihän saamani jotain lohdutusta, ja nyt nukkua torkkui koko talo, niin ettei leskirouva voinut saada mitään tietää, Hetken kuluttua kuulin torninkellon soivan – bom-bom-bom – kakstoista kertaa. Sitten hiljeni taas kaikki tyyni, hiljeni hiljenemistään. Mutta mitäs ollakkaan, niin kuulin puunoksan risahtavan poikki alhaalla yöhämärässä; ja siellä liikkui jotakin. Istuin ääneti, korvat pystyssä. Sitten kuulin nau'uttavan: "niau! niau!" hyvin hiljaa. No, sepäs toki hauskaa! – "niau! niau!" vastasin minäkin hyvin hiljaa. Sitten sammutin kynttilän ja ryömin ikkunasta verandan katolle. Sitten laskin alas maahan ja pujahdin puiden väliin; ja siellä seiso, kun seisoikin, Tom Sawyer minua odottamassa.

Toinen luku

Me hiivittiin eteenpäin varvasnenällä pitkin pientä polkua, joka kävi puiden välistä puutarhan toiseen päähän, ja me koettiin olla hyvin varovaisia ja käytiin kyyryssä, ettei päämme puskisi puunoksiin. Mutta kuitenkin minä siinä kompastuin muutamaaan juureen, justiin kun oltiin vastapäätä kyökinovea, aika rytinällä. Me kyykistytettiin heti alas ja olimme hyvin hiljaa. Fröökynä Watsonin neekeri, Jim, istui kyökinovessa; näimme hänet hyvin selvästi, sillä kyökissä, oli valoa. Hän nousi heti seisaalle, kurotteli kaulaansa kuin kurki ja kuunteli korvat pystyssä. Sitten sanoi hän:

"Kuka siell'on?"

Nyt kuunteli hän taas tuokion aikaa, ja sitten hiipi hänkin eteenpäin varvasnenällä, ihan niinkuin me äsken, kunnes seisoj melkein aivan keskivälissämme; olisimme melkein ulottuneet häneen käsillämme. Meni nyt vissistikin monta minuuttia äpö ääneti, niin ett'ei kukaan meistä vetänyt henkeäkään, siinä kaikin ollessamme likitysten. Yks kaks rupes toinen jalkani syhymään. En tietysti uskaltanut liikuttaa sormeakaan. Sitten alkoi syhyttää toista korvaani ja sitten selkää, aivan hartia keskeltä, kunnes luulin kuolevani siihen paikkaan, joll'en sais vähän kynsiä nahka riepua. Tuo syhy on jotakin kummallista! Olen sen huomannut monasti perästäpäinkin. Se alkaa aina ahdistaa juur kun on seurassa herrasväen kanssa taikka hautajaisissa, taikkapa juur kun kokee parastaan saadakseen unta kun ei uneta – niin, kun vain on jossain tilassa, jossa ei käy laatuun ruveta kynsimään itseään, niin silloin voi panna päänsä panttiin, että se alkaa. No, hetken päästä sanoo siinä Jim:

"Kuulkaas nyt, mitä värkkiä te ootta? Missä ootta? Piru vie kuulinki jotain. Jaa-a, jos että vastaa, niin tiian mä mitä mä teen. Min' istun tähän enkä liiku paikaltakaan, ennenk' olen kuullu sen uuestaan."

Ja kas niin! Siihen pauskautui hän istumaan ihan keskiväliin Tomia ja minua. Hän nojasi selkänsä puuta vastaan ja ojensi ulos raajansa, kunnes toinen hänen kintuistaan lähes liipasi minun toiseen jalkaani. Nyt tietysti rupesi nenäni syhymään; ja sitä syhytti niin, että vesi pusertui silmistäni, mutta minä vain en uskaltanut liikuttaa sormenpäätäkkään. Sitten alkoi syhyä nenän sisässä, sitten pani se kauhea painajainen sääriäni. En kuolemaksenikaan enää tietänyt miten pysyisin rauhasa. Tätä kurjuutta lieenee kestänyt noin kuus seitsemän minuuttia, mutta kyllä se minusta tuntui paljon pitemmältä, s'on vissii se. Lopulta syhytti minua yhdestätoista eri paikasta. En luullut kestäväni sitä, en silmänräpäystäkkään enään; mutta purinhan kuitenkin hammasta kuin vimmatu ja koin pitää puoliani. Siinä samassa rupesi Jim hengittämään jotenkin raskaasti; sitten alkoi hän kuorsata ja veteli hirsii kuin mies – ja siihen loppui se hornanpeli.

Tom antoi mulle merkin, – pienen maiskutuksen suullaan – ja me ryömittiin varovasti tiehemme nelin kontin. Päästyämme noin kymmenen jalkaa pois päin, kuiskasi mulle Tom, että meidän pitäis palata takaisin ja sitoa kurillamme Jim kiinni puuhun; mutta sitä en tahtonut minä, sillä jos hän heräisi ja rupeisi elämöimään, niin näkisivät he siellä sisällä etten ollutkaan kotona. Silloin sanoi Tom muistavansa, ett'ei hällä mukamas ollut tarpeeksi kynttilöitä, ja hän aikoi puikahtaa kyökkiin ja siepata vähän lisää. Sekään ei mulle oikein maittanut; Jim vois herätä ja nähdä hänet. Mutta Tomkos olis kuullut sillä korvalla, hän, johan nyt! Lorun loppu oli, että me hyökättiin sisään ja siepattiin kolme kynttilää, ja Tom pani kolme centtiä pöydälle maksuksi. Sitten luistimme ulos jälleen, ja minä tahdoin kaikin mokomin, että lipattaisiin tiehemme minkä kintuista lähti; mutta Tom pahus ei luopunut koiruudesta, vaan lähti rämpimään nelin kontin Jimin luo, pitääkseen jotain peevelinpeliä hänen kanssaan, tietysti. Minä odotin ja tykkäsin, että hän viipyi hirveän kauan, koska näet kaikki oli niin hiljaista. Viho viimeinkin hän palasi, ja me lipattiin tiehemme pitkin polkua ja tultiin erään kummun kukkulalle toisella puolen taloa. Tom sanoi ottaneensa hatun Jimin päästä ja ripustaneensa sen puuhun hänen yllensä, ja Jim oli liikahtanut pikkusen unessaan, vaan ei herännyt. Perästäpäin kertoi Jim, ett' eräs noita-akka oli lumonnut hänet horroksiin; ja sitten s'oli ratsastanut

hänen selässään edes takasin läpi koko valtion, ja viimein s'oli pannut hänet sinne puun alle jälleen ja ripustanut hänen hattunsa tuolla viisin ylös puuhun, näyttääkseen mukamas hänelle kuka sen oli tehnyt. Toinen kerta kuin Jim siitä puhui, sanoi hän, että noita-akka oli hällä ratsastanut aina New-Orleansiin asti; ja joka kerralta kuin hän sitten kertoi tuota juttua, venytti hän aina matkan pituutta, niin että hän lopultakin oli reisannut melkein ympäri koko maailman, ja hänen selkensä oli mukamas aivan satulan hankaamana. Viimein rupes hän niin ylpeilemään tuosta matkastaan, että tuskin enää loi silmiäänkään toisiin neekereihin. Ja totta maarian tulikin jo viimein mustanaamoja monen penikulman päästä matkustaen asian aikain kuullaksensa Jimin kertovan tuosta retkestä, eikä siinä suinkaan kukaan päässyt yskähtämäänkään, kun hän oikein oli touhussaan. Vieraat neekerit seisoivat vain töllistellen, suut silmät selällään, ikäänkuin ihmettä nähdessään. Kun neekerit istuvat yhdessä takkavalkean ympäri iltapuhteessa, niin ne ei puhu mistään muusta kuin noita-akoista ja senkaltaisista lemmon penikoista. Mutta jos joku alkoi kertoa jotakin mokomasta ja oli siitä jotakin tietävinään ja Jim osui tulemaan sisään siinä samassa, niin sanoi hän: "Hm! mitähän tuokin on tietävinään noita-akoista?" – ja samassa oli sen toisen raukan suu tukittuna ja vaikenä kuin päätön kukko. Jim tallensi tuon vaskilantin, jonka Tom oli pannut pöydälle maksuksi kynttilöistä, ja kantoi sitä nauhasta kaulassaan väittäen kiven kovaan, että se mukamas oli onnenraha, jonka Piru itse oli hänelle antanut omin käsin, ja että hän sillä voi parantaa kaikellaisia tautia ja kutsua esiin noita-akkoja milloin ikinä tahtoo ainoastaan mumisemalla muutamia sanoja tuolle rahalle; muuta hän ei koskaan maininnut mitä s'oli, jota hän mumisi. Koko seutukunnalta tuli oikein tulvimalla neekereitä, ja ne maksoivat Jimille mitä hyvänsä, kunhan edes saivat nähdä tuon vaskilantin; mutta ne eivät uskaltaneet siihen koskea, ei sormenpäälläkään, siks' että Piru oli pitänyt sitä kynsissään. Jimistä tuli viimein melkein saamaton mies palveluksessaan; niin mahtava hän oli, kun mukamas oli nähnyt Paholaisen ja saanut kantaa noita-akkoja selässään.

No, Tom ja minä, me seisahuttiin, kuten sanottu, sinne kummun kukkulalle, ja sieltä me katsottiin alas kylään ja nähtiin kolme neljä valoa välähtelevän paikoista, joissa kenties joku makasi sairaana; ja tähdet ne taivaalla tuikkivat niin turkkasen kauniisti, ja kylän alapuolella juoksi joki koko penikulman leveänä ja niin hiljaisena ja mahtavana, että s'oli miltei kolkkoa. Menimme mäkeä alas ja tapasimme Jo Harperin ja Ben Rogersin ja pari kolme muuta poikaa, jotka olivat piilleilleet siellä vanhan parkkitehtaan luona. Sitten laskimme veneen vesille ja soutelimme noin kolme virstaa jokea alaspäin tunnetun maanvieremän luo mäen rinteessä, ja siinä noustiin me maihin.

Kapusimme ylös pensastoon keskelle mäkeä, ja siellä pani Tom meidät kaikki tyyni vannomaan pyhän valan, ett'emme koskaan ilmais salaisuutta; ja sitten hän näytti meille aukon, joka vei vuoren sisään juur tiheimmästä pensaikosta. Ja me sytytettiin kynttilät ja ryömittiin sisään nelin kontin. Kämpittyämme pari sataa kyynärää tai niille paikoin, tultiin me isohkoon luolaan. Tom kopeloitsi hetkisen sinne tänne ja sukelsi sitten alas muutaman kiven taakse, jossa ei kukaan muu olis huomannut mitään aukkoa. Me seurattiin kaikki hänen jälissään ahdasta käytävää pitkin ja tultiin sitten taasen jonkinmoiseen huoneeseen, joss' oli hyvin kosteaa ja kylmää ja likaista, ja siihen me jäätiin. Nyt sanoo Tom:

"Me ollaan siis, pojat, kaikki sovittu, että perustamme ryövärijoukon, jolle pannaan nimeksi 'Tom Sawyerin liittokunta'. Kaikkein, jotka tahtovat kuulua siihen, tulee vanhoa vala ja kirjottaa nimensä verellä."

No, siihen tietysti kaikki suostui. Ja sitten otti Tom taskustaan paperin, johon hän oli kirjottanut valan, ja luki sen meille ääneen. Joka miehen piti vanhoa, ett'olis Liittokunnalle uskollinen elämässä ja kuolemassa eikä koskaan pettäis sen salaisuuksia, ei yhtäkään; ja jos joku ihminen oli harmittanut jotakin poikaa Liittokunnassa, niin oli se poika, joka sai käskyn rangaistukseksi murhata sen ihmisen ja koko hänen perheensä, ehdottomasti pakotettu sitä tekemään, eikä hän saisi syödä eikä nukkua, ennenkun oli pannut tuomion toimeen ja murhannut koko joukkueen ja piirtänyt ristin heidän rinnoilleen, joka oli Liittokunnan merkki. Eikä kukaan, joka ei kuulunut liittokuntaan, saisi millään ehdolla käyttää sitä merkkiä; jos sittenkin joku rohkenis semmoista yrittää, niin olis hän varotettava,

ja jos hän kerta vielä koittais, niin olis' hän laillisesti murhattava. Jos joku, joka kuului Liittokuntaan, löpöttelis jotakin salaisuudesta, niin olis' hältä hakattava kaula poikki, ja sitten olis hänen ruumiinsa poltettava ja tuhka hajotettava tuuleen, ja hänen nimensä olis pyhittävä pois listasta verellä, eikä kukaan liittolainen sais eläissään mainita hänen nimeään, vaan tulis sen olla unohtuneena ja kirottuna ijankaikkiseen päivään asti.

Kaikki me tykättiin, että s'oli turkkasen muhkea vala, ja me kysyttiin Tomilta, oliko hän sen keksinyt omasta päästään. Hän sanoi keksineensä osan itse, mutta loput oli hän ottanut ryövärihistorioista ja merirosvo-romaaneista; ja semmoinen oli tapa kaikilla paremmilla ryövärijoukoilla, sanoi hän.

Muutamat meistä arveli, että s'olis vielä muhkeampaa, jos murhattaisiin semmoisten poikain *perheetkin*, jotka juoksivat kantelemassa salaisuuksiamme. S'oli Tominkin mielestä mainio parakraafi, ja heti hän kirjotti sen valapaperiinsa lyijykynällä. Silloin sanoi Ben Rogers:

"Niin, mutta Huck Finn tässä, hänellähän ei ole mitään perhettä – miten tuumaatta menetellä hänen kanssaan?"

"Herranen aika, onhan hänellä isä, tiemmä" – sanoi Tom.

"Niin, kyllähän hänellä on isä, mutta sitä värkkiähän ei enää koskaan näe tähän aikaan. Hän ruukkasi aina maata päissään sikojen parissa siellä vanhan parkkihuoneen seinustalla, mutta kai mar siitä jo on toista vuotta kun hänt' on nähty näillä tienoin. Ties niissä hän retustaa."

No, he jankuttivat tuota asiaa nyt pitkän aikaa, ja olipa läheltä, ett' olisivat pyyhkineet minut pois listasta, he kun näet väittivät, että joka pojalla mukamas piti olla perhe tai ainakin joku, joka kelpais murhattavaksi; muuten tapahtuis toisille vääryys. Mull'oli milt'ei itku kurkussa. Mutta pistipä siinä sitten päähäni keino, ja minä kysyin, eikö fröökynä Watson kelpaisi; he saisivat kernaasti murhata hänet minun laskuuni. He huusivat yhdestä suusta: "Hyvä, hyvä! Se käy kuin voideltu. Huck pääsköön Liittoon!" Sitten pisti joka mies nuppineulalla sormeensa saadakseen verta nimenkirjotukseen, ja minä tietysti myöskin pranttäsin siihen puumerkkini.

"Noo-o", sanoi Ben Rogers, "mitä laija affäärejä tämä Liitto nyt oikeastaan aikoo ajaa?"

"Murhia ja ryöväyksiä vain tietysti", sanoi Tom.

"Mutta mitä me oikeastaan ryövätään? – elukoitako, vai murtautaanko ihmisten taloihin, vai –"

"Mitä hullutuksia! Varastaa elukoita tai murtautua toisten taloihin, se ei ole ryöväritointa, se on varkautta", sanoi Tom. "Me ei olla mitään varkaita. Siin'ei ole mitään muhkeaa, mokomassa. Ei, me ollaan oikeita ryöväreitä; me väijytään metsässä naamarit naamalla, me rynnätään sieltä ulos ja pidätetään postivaunut ja muut ajopelit ja tapetaan ihmiset ja viedään heiltä kellot ja rahat."

"Onkohan meidän aina täytymys tappaa ihmiset?"

"S'on tietty. Muutamat kirjailijat tosin ovat eri mieltä; mutta yleinen mielipide heidän keskenään kannattaa kuitenkin tappamista. Ei sentään aivan kaikkia voitettuja tapeta. Muutamat me laahataan mukamme tänne luolaan ja pidetään vankina, kunnes heidät lunastetaan."

"Lunastetaan? Mitä laija se on?"

"Jaa, sitä min'en oikein tiedä, mutta niin seisoo aina kirjoissa. Sitä ruukataan kaikissa kunnollisissa ryövärijoukoissa, ja meidän täytyy tietysti myös tehdä niin."

"Mutta millä kurin voidaan me tehdä niin, joll'emme tie mitä se on?"

"Se ei koske minuun. Enkö mä sanonut, että seisoo niin kaikissa kirjoissa? Tahotko mukamas sinä nyt menetellä toisin kuin *niissä* seisoo ja laittaa sekasotkua ja harmia? Silloinhan ei koko yrityksestä tulis hölyn pölyä."

"No, no, pakise sinä parastas, Tom Sawyer, mutta minä ainakaan en saa päähäni, mitä noiden vankien pitää tehdä tullakseen lunastetuiksi, jos me ei tiedetä miten se käy päinsä. S'on vain *se*, jota tahtoisin tietää. Mitä laija *luulet* sinä sen olevan?"

"Ties taivas. Kenties se merkitsee, että meidän täytyy pitää ne luonamme kunnes kuolevat."

"No, se käy mukiinsa. Miks'et puhunut suus puhtaaks heti? – Meidän pitää siis pitää niitä vankina kunnes siivosti ottavat kuollakseen. Mutta tuleehan meille siitä aika lailla vaivaa. Ajatelkaas kuinka paljo he syövät ja miten he luultavasti alinomaa yrittävät karkuun."

"Mitä sä lörpötät, Ben Rogers? Millä kurin he pääsis karkuun, kun heitä aina on vahtimassa vartia, joka ampuu heidät kuoliaaksi, jos vähän liikahtavatkaan?"

"Hoohoo, vai pitää olla vartiakin? Sepäs vasta hauskaa se, kun ei koskaan sais nukkua öisin, vaan aina vain istua kuin pata ässä vahtimassa noita lurjuksia! Minusta tuo kaikki on sulaa tyhmyyttä. Miks'emme yhtä hyvin voi 'lunastaa' heitä aimo nuijaniskulla kalloon heti kun tulevat?"

"Siks' että seisoo niin kirjoissa, sanon ma. Kuules sinä, Ben Rogers, aiotko sinä ruveta hutiloimaan tässä asiassa, hä? Puhu suus puhtaaks. Uskotko sinä, että kirjailijat tietävät miten tulee menetellä, vai etkö usko? Siinä kysymys. Tahdotko sinä mukamas heitä opettaa? Älä luulekkaan! Ei niin mitään lunastusta muulla viisin kuin sillä oikealla, niinkuin kunnialliset ryövärit ruukkaa! Siitä vastaan minä."

"No, olkoon menneeks sitte. Kernaasti minun puolestani. Minusta s'on hassua. Mutta sanoppas – tapetaanko me naisetkin?"

"Kuules, Ben Rogers, jos minä olisin niin tyhmä kuin sinä, niin pitäisin ainakin suuni. Tappaa naiset! Mitä hulluutta! Kirjoissa ei koskaan seiso mitään mokomaa. Me laahataan ne tänne luolaan ja ollaan heille hyvin kohteliaita; ja yks kaks, niin rakastuvat he meihin eivätkä enää koskaan tahdo kotiansa."

"Vai niin, no hyvä, minä suostun. Mutta luulenpa, että meillä sillä kurin lopultaki on luola niin täpö täynnä naisia ja nuoria miehiäkin, jotka odottavat lunastusta, ett'ei täällä enää ole sijaa ollenkaan ryöväreille. Mutt'olkoon menneeks, minä pidän suuni."

Pikku Tommy Barnes oli nukkunut nurkkaan, ja kun he nyt herättivät hänet, peljästyivät hän ja rupesti poraamaan ja sanoivat tahtovansa mennä kotiin äitinsä luo; eikä hän tahtonut olla ryövärinä enää.

He piti nyt tietysti kaikellaista pilaa hänen kanssaan ja haukkuivat häntä kitukakaraksi ja mammanpojaksi, kunnes hän suuttui ja uhkasi mennä suoraa päätä ilmaisemaan kaikki salaisuudet. Mutta Tom antoi hänelle viis centtiä, että hän pitäisi kitansa, ja sanoi että me nyt kaikki mentäis kotiin ja yhdyttäis tulevalla viikolla ryövätksemme vähän ja tappaaksemme vähän ihmisiä.

Ben Rogers sanoi, ett'ei hän juuri päässyt ulos muulloin kuin sunnuntaisin, ja tahtoi että me alettaisiin tulevana sunnuntaina. Mutta kaikki muut pojat sanoivat, ett' oli väärin alkaa ryöväri liikettä sapattina, ja se seikka ratkaisi asian. Me päätettiin kokoontua jonakin päivänä niin pian kuin suinkin, ja sitten valittiin Tom Sawyer päälliköksi ja Jo Harper alipäälliköksi, ja sitten pötkittiin me kotiin.

Minä kapusin ylös verandakatolle ja ryömin sisään ikkunasta juur kun päivä alkoi koittaa. Uudet vaatteeni oli kuraa ja savea täynnä, ja min'olin väsynyt kuin vanha koni.

Kolmas luku

No hyvä, minä sain herätessäni aika aamusaarnan vanhalta fröökynä Watsonilta, hänen nähdessään missä siivossa vaatteeni olit. Mutta leskirouva ei rähissyt rahtuakaan, vaan hieroskeli nuttuja hyppysissään ja koki saada niistä lähtemään kurat ja savet, ja hän näytti vain olevan kovasti pahoillaan, niin että minä päätin olla hälle mieliksi jonkun aikaa, jos suinkin voisin. Sitten vei minut fröökynä Watson nurkkakamariinsa ja rupes totta maarian rukoilemaan puolestani, mutt' en minä huomannut siitä mitään parannusta lähtevän. Ja hän tahtoi, että minun mukamas piti itsekkin rukoilla joka päivä, ja kaikki mitä pyytäisin, niin saisin, kun saisinkin. Mutta siinä ei kerrassaankaan ollut mitään perää. Kerran esimerkiksi sain minä rukoilemattanikin ongensiiman, vaan en mitään koukkua. Ja mitä minä tein paljaalla siimalla? Koetteeksi rukoilin nyt pari kolme kertaa, mutta mitään koukkuja vain ei tullut. Kyllästyneenä pyysin viimein fröökynä Watsonin koettaa, mutta hän vain haukkui minua pöllöksi. Mitään oikeaa syytä hän ei tiennyt sanoa, ja minä en liioin saanut siitä tolkkua.

No, niinpä eräänä päivänä tallustin itsekseni metsään, mieltiäkseni oikein rauhassa tuota rukousasiaa. Minä tuumasin että, jos ihmisparka ainoastaan rukoilemalla voi saada mitä pyytää, niin miks'ei sitten unilukkari Winn saanut takasin niitä rahoja, mitkä hän tuonaan oli menettänyt sianliha-kaupassa. Miks'ei leskirouva Douglas saanut takasin hopeista nuuskarasiaansa, joka varastettiin? Miks'ei fröökynä Watson ruvennut lihomaan? Hm, ajattelin siinä itsekseni, siinä ei mahda olla niin mitäkään perää. Ja niin menin kotiin ja kerroin huoleni rouvalle, mutta hän vain sanoi, että mukamas rukoilemalla ei saa muuta kuin "hengellisiä lahjoja." Se oli sulaa latinaa mulle, mutta hän selitti mitä hän meinasi sitten – minun mukamas vain piti autella muita ihmisiä ja puuhata heidän hyväkseen tarmoni takaa ja alinomaa vain ajatella heitä enkä koskaan itseäni. No, niihinhan nyt kuului fröökynä Watsonkin. Minä menin jälleen metsään ja mietin uudestaan asiaa. Mutta enpä kuolemaksenikaan voinut saada päähäni, että siit' olis ollut mitään hyötyä – muuta kuin kaikille noille muille ihmisille –, ja loppu lorusta oli se, että minä annoin palttua kaikille mokomille puuhille. Menköön asiat menoaan, tuumasin.

Toisinaan kun olin kahden kesken leskirouvan kanssa, kertoi hän mulle "Kaitselmuksesta" niin makeasti, ett' oikein vesi herahti suuhun mokomalle vaivaselle kuin minä; mutta jo seuraavana päivänä saattoi tapahtua, että fröökynä Watson pääsi jatkamaan saarnaa, ja silloin minun käsittääkseni *hän* paistoi aivan pilalle toisen taikinan. Viimein tulin minä siihen käsitykseen, että mahtoi löytyä kaks "Kaitselmusta" ja että ihmisparka kyllä voi tulla toimeen leskirouvan Kaitselmuksen kanssa, mutta – tuumasin mä – Jumal'auttakoon sitä raukkaa, johon fröökynä Watsonin Kaitselmus iskee kyntensä. Minä puolestani päätin liittyä leskirouvan Kaitselmukseen, jos se minusta huolis, vaikka minä totta tosiaan en ymmärtänyt, mitä hyötyä sillä olis mokomasta oppimattomasta lurjuksesta kuin minä.

Siit' oli nyt jo toista vuotta kuin isä ukkoa oli näkynyt, ja s'oli hyvä juttu se. Totta puhuakseni en olis tahtonut tavata häntä eläissäni enää. Hän vain alinomaa löylytti minua, joll'ei ollut siksi liian päissään, ja enimmäkseen karkasin minä metsään hänen ollessaan kylässä. Mutta juur siihen aikaan sanoivat nyt, että hän mukamas oli löydetty hukkuneena joesta, noin kakstoista virstaa yläpuolella kylää. Ainakin luulivat sitä löydettyä raatoa isä ukoksi, sillä se oli yhtä iso kuin hän ja puettuna repaleisiin, sanoivat, ja sill'oli myös erinomattain pitkät hiukset – aivan kuin ukolla – mutta s'oli ollut niin kauvan vedessä, ett'ei sitä enää voinut tuntea muuten. Sanoivat sen maanneen selällään vedessä, ja se laahattiin siitä ylös ja haudattiin maahan. Mutta minä olin yhtä kaikki vähän levoton, sillä tulimpa ajatelleeksi yhtä asiaa. Tiesin, näettekös, varsin hyvin, että hukkunut mies ei viru vedessä selällään, vaan päin vastoin naama alaspäin. Siitäpä nyt arvelin, ett'ei löydetty raato ollutkaan isä ukko, vaan joku akka-ihminen miesvaatteissa. Siitä se levoton mieleni sitten. Luulin, kun luulinkin, ukko retkaleen jonakin päivänä pujahtavan näkyviin taas, vaikka toivoin hänen menneen matkaansa iäksi.

No, me pojat, me oltiin rosvosilla silloin tällöin noin kuukauden ajan, mutta sitten otin minä puolestani apseketin Liittokunnasta. Ja sen saman tekivät pait sitä kaikki muutkin. Me ei oltu ryövätty

mitään; oltiin vain ryöväävinään. Me ruukattiin rynnätä ulos metsästä huutaen ja hoilaten, sikolaumain ja akkaväen kimppuun – jotka ajoivat puutarhatarvikevaraita torille – mutta mitään pahaa emme koskaan niille tehneet. Tom Sawyer kutsui sikoja ratsujoukoiksi ja nauriita ja perunoita kultapalloiksi ja jalokiviksi, ja me mentiin luolaamme ja kerskattiin siellä urostöistämme ja laskettiin montako ihmistä olimme surmanneet ja merkinneet orjanmerkillä. Mutta minun mielestäni koko tuo peli jo oli jonijoutavaa. Kerran lähetti Tom pienen pojan kiertelemään pitkin kylää, kädessä sammunut kekäle, jota hän sanoi "arpakapulaksi" (joka oli Liittokunnan merkki kokoontumaan), ja sitten Tom sanoi, että hänen vakojansa mukamas olit ilmottaneet, että seuraavana päivänä iso joukko Espanjan kauppamiehiä ja upporikkaita Arapialaisia asettuis leiriin siihen ja siihen solaan kahdella sadalla elehvantilla ja kuudella sadalla kameelilla ja vähintäinkin tuhannella "kuorma-aasilla", joilla mukamas kullakin olis selässä säkillinen timantteja ja jalokiviä, ja koko sillä joukkokunnalla olis "henkivartiona", kuten hän sanoi, ainoastaan neljäsataa sotamiestä; ja sitten piti meidän vain asettua väijyksiin ja tappaa koko matkue ja ryövätä kaikki nuo aarteet. Hän käski meidän hioa miekat ja kiillottaa pyssynpiiput ja olla valmiina. Hän ei milloinkaan saattanut hätyyttää edes viattominta nauriskuormaa ilman että mukamas miekat ja pyssyt oli kiillotettu oikein hyvään reilaan, kuten hän sanoi; mutta nämä aseet oli vain päreitä ja luudanvarsia; ja vaikka niitä olis hangannut, kiillotellut tuomiopäivään asti, niin niistä tietysti ei sen kummempaa tullut. No, minä en tosin uskonut, että me jaksettais ruhjota niin suurta joukkoa kuin nuo Espanjalaiset ja Arapialaiset olit, mutta tahdoimpa mielelläni nähdä kamelit ja elehvantit, ja niinpä meninkin ens lauantaina toisten kanssa väijyksiin; ja kun Tom antoi merkin, niin rynnättiin me ulos metsästä mäkeä alas päin huutaen ja hoilaten. Mutta ei siellä ollut mitään Espanjalaisia eikä Arapialaisia ollenkaan, eikä liioin mitään kameeleja eikä elehvantteja. Mitä vielä! Siellä ei ollut yhtään sorkkaa muita kuin ensimmäisen luokan kakarat sunnuntaikoulusta; ne oli huviretkellä opettajattarensa kanssa. No, me hyökättiin niiden päälle ja ajoimme koko parven solatietä ylöspäin; mutta ryöstöksi emme saaneet heiltä muuta kuin vähän piparkakkuja ja sylttipurkin. Ben Rogers sai kynsiinsä nukan ja John Harper virsikirjan; mutta sitten tuli seilaten kimppuamme opettajatar sateenvarjoineen hirveällä rähinällä, ja me heitettiin siihen koko saaliimme ja pötkittiin kypälämäkeen joka mies. Min'en nähnyt muruakaan mistään jalokivistä, ja sen sanoin Tom Sawyerille vasten naamaa. Mutta hän ei ollut milläänkään, vaan väitti sittenkin niitä siinä löytyvän mukamas; ja kameelitkin ja elehvantit ja kaikki tyyni siinä olit, sanoi hän. Minä kysyin, miks'emme niitä sitten nähneet. Silloin hän sanoi, että joll'en minä olis niin hirveän oppimaton ja jos olisin lukenut erään kirjan "Don Kiksoista", niin mä mukamas ymmärtäisin kysymättä. Tässä oli vain noituutta, sanoi hän. Siinä oli kyllä sadottain sotamiehiä mukamas ja elehvantteja ja kameeleja ja aarteita ja niin pois päin, mutta meillä oli vihamiehiä, joita hän nimitti noitureiksi, ja ne pedot olit muuttaneet kaikki tyyni sunnuntaikoulun kakaroiksi. No, se menee mukiinsa, sanoin minä, "mutta karataan sitte noiden noiturein kimppuun ja annetaan niille selkään aika lailla." Silloin sanoi Tom minua taas pöllöpääksi.

"Hä?" sanoi hän. "Etkö sinä, senkin tolvana, ymmärrä, että noiturit loihuisivat kokoon ison lauman koirankuonolaisia, jotka tuossa paikassa ruhjoisit meidät mäsäksi. Ne on pitkiä ja paksuja kuin kellotapulit."

"No mutta", sanoin minä, "jos nyt mekin hankitaan joukko koirankuonolaisia auttamaan meitä ja antamaan noille muille vasten naamaa? Miten silloin käy?"

"Mistäs sinä ne hankit, sinä?"

"Niin, en minä tie. Mistä sitten he niitä hankkivat?"

"Hätäkö heillä? He vain hierovat hankaavat vanhaa messinkilamppua tai rautarengasta, ja paikalla koirankuonolaiset tulla tomahuttaa jyrinällä ja salamalla, ja mitä ikinä niiden käsketään tehdä, sen ne heti tekevät. Ne voisivat kuni tuulessa temmata kirkontornin maasta juurineen pävineen ja sivaltaa sillä jotakin kansakouluntarkastajaa tai ketä hyvänsä pitkin korvia."

"Kuka panee heidät elämöimään sillä viisin?"

"Hä? Tietysti se, joka kihnuttaa lamppua tai rengasta. Ne palvelevat sitä, joka kihnuttaa lamppua tai rengasta, ja tekevät mutisematta mitä hän käsklee. Jos hän käsklee heidän tekaista ison linnan paljaista timantti-tiilistä ja täynnään paukkukummia tai mitä tahansa taikkapa lennättää paikalle Kiinan keisarin tyttären aviosuipaksi jollekin, niin tuossa paikassa täytyy heidän se toimittaa – ja vieläpä ennen auringonnousua ens' aamuna. Ja päälle päätteeksi! – heidän täytyy tanssittaa tuota linnaa ympär maan ja mantereen, miten ikinä mielittää. Ymmärrätkös?"

"Vai niin", sanoin minä, "mutta minun mielestäni nuo koirankuonolaiset ovat aika pässinpäitä, kun eivät pidä linnoja hyvänä itse, vaan antavat niiden mennä tuolla viisin. Jos minä olisin koirankuonolainen, niin totta maarian saatais minua odottaa ennenkun tottelisin vain sentähden, että hangataan vanhaa messinkilamppua."

"Mitä löpötätkään sinä, Huck Finn! Etkö käsitä sitä, että sinun *täytyis* tulla kun sitä hangataan; siin'ei auttais mutiseminen."

"Hoo? Vai niin? Kun olisin pitkä ja paksu kuin kellotapuli? Hyvä! Entäpä tulisinkin; mutta minä panen pääni panttiin, että lampunkihnuttaja minut nähdessään korjais luunsa ja hiipis pitäjän korkeimpaan puuhun kuin pelästynyt orava."

"Ääh! Eihän koira vieköön maksa vaivaa puhua sinun kanssa, Huck."

"Sin'et ymmärrä tämän taivaallista – pölkkypää!"

No, minä mietiskelin noita asioita pari päivää umpeensa, ja sitten tuomasin, että kelpaisihan ainakin koettaa. Sain kynsiini vanhan messinkilampun ja rautarenkaan ja menin metsään ja istuin työhön. Minä hankasin ja hankasin niin, että hiki pihkui pitkin ruumistani, ja rukoilin koirankuonolaisia joutumaan; saisivat heti rakentaa mulle linnan, mutta sen aioin minä myydä. Mutta s'oli turhaa työtä. En nähnyt heistä hännänpäätätkään. Ja niinpä viimein pisti päähäni, että koko juttu ei mahtanut olla muuta kuin Tom Sawyerin tavallisia hullutuksia. Olihan kyllä mahdollista, että hän itse luotti noihin elehvantteihin ja Arapialaisiin; mutta minä vähästä puolestani ajattelen toisin. Joll'ei kaikki merkit petä, niin olit ne sunnuntaikoulun kakaroita.

Neljäs luku

No, sillä viisin kului kolme neljä kuukautta, ja jo oli kappaleen matkaa talvesta tallusteltu. Min'olin käynyt koulua melkein kaiken aikaa ja osasin tavata ja lukea, jopa kirjottaakkin jo hiukkasen; osasimpa kertaustaulustakin tähän asti: "kuus kertaa seitsemän on kolmekymmentäviis", ja pitemmälle en, jumala paratkoon, taida päästäkkään tässä elämässä, vaikka eläisin tuomiopäivään asti. Luvunlaskussa en, totta puhuakseni, juur koskaan ole ollut mikään erityinen mestari.

Ens'alussa minä vihasin koko koulua, mutta miten olikaan, rupes sekin touhu vähitellen vetelemään. Joka kerta kuin siihen kyllästyin, jäin minä kotiin – sairaana mukamas –, ja seuraavana päivänä sain sitten selkääni opettajalta, ja se teki mulle hyvää ja reipastutti minua. Niin että mitä kauvemmin kävin koulua, sitä hauskemmalta se tuntui. Rupesin myöskin tottumaan leskirouvan äksiisiin, eikä ne enää nalkuttaneetkaan alinomaa niin hirveästi kuin ens'alussa. Tosin minua vähän hävetti, kun aina tolla viisin piti asua seinäin sisässä ja maata sängyssä kuin mikäkin prinsessa; mutta ennen pahinta pakkasta ruukkasin silloin tällöin karata öisin tieheni ja mennä metsään makaamaan, ja se ikäänkuin minua virkisti taas. Enimmän minä tietysti tykkäsin siitä entisestä elämästä, mutta rupeshan vähitellen menemään mukiinsa tämä uusikin. Rouva sanoi, että minä mukamas "edistyin" hitaasti ja varmasti ja ett'ei hänen enää tarvinnut minua hävetä.

Eräänä aamuna sattui niin hullusti, että minä kaasin suolasalkkarin pöydässä, joka, niinkuin tunnettu on, tietää jotakin pahaa. Minä noppasin hyppysilläni siitä muutaman jyväsän heittäakseni ne olkapääni yli, joka, kuten tietänette, on ainoa keino uhkaavan onnettomuuden torjumiseksi; mutta fröökynä Watson lensi päälleni kuin kotka ja esti minua sitä tekemästä. Hän tiuskasi: "Pois sormet, Huckleberry – joka paikassa sinä tohrit." Leskirouva puhui kyllä pari sanaa puolestani, mutt' eihän se saattais torjua onnettomuutta; sen tiesin varsin hyvin. Aamiaisen jälkeen menin ulos, pelko ja pöyristys rinnassani ja mietiskellen, milloin se kova onni tulis ja mitä laatua se olis. Löytyyhän tosin keinoja *muutamain* onnettomuuksien torjumiseksi, mutta tämä ei ollut sitä sorttia; ja niinpä siin'ei ollut muu neuvona kuin heittää kaikki hiiteen ja antaa asian mennä menoansa.

Minä nahjustin puutarhan läpi ja astuin sitten jalkaporrasta myöten sen korkean aidan yli. Siell'oli tuuman paksulta uutta lunta maassa, ja siinä näin ihmisen jäljet. Joku oli tullut kivilouhoksesta ja seisonut hetken aikaa jalkaporrasten luona ja sitten kulkenut eteenpäin pitkin aitaa. Se oli mielestäni merkillistä, ett'ei hän tullut sisään, seisottuaan tuolla viisin. Mitä hittoa olikaan hällä mielessä? Tuomasin seurata jälkiä, mutta kyykistyin ensiks' alas katsellakseni niitä oikein tarkasti. Ensinnä en hoksannut mitään, mutta sitten hoksasin. Vasemmassa saappaankorossa oli isoista nauloista lyöty risti, jolla torjutaan paholaista ja noituutta.

Paikalla juoksin minä mäkeä alas minkä jaloista lähti. Katsahin taakseni tuon tuostakin, vaan en nähnyt ketään. Eikä aikaakaan ennenkun olin laamanni Thatcherin luona. Hän sanoi:

"Hyvänen aika, poikaseni, kuinka sin'olet hengästynyt. Tahdotko sinä rahaa?"

"En", sanoin mä, "onko mulla mitään saamista nyt?"

"On, on kyllä, eilen illalla tuli puolen vuoden korot.

Sataviisikymmentä dollaria ja vähän päälle. Kokonainen rikkaus sinulle.

Paras on että annat minun panna ne kasvulle niinkuin ne kuusituhatta.

Jos itse saat ne haltuus, niin sinä vain hukkaat ne hulluuksiin."

"Ei, ei, hyvä laamanni", sanoin mä, "minä en aio niitä hukata. En tahdo nähdä niistä nenän vertaakaan. Eikö laamanni olis niin hyvä ja pitäis ne kaikki tyyni. Min' annan ne Teille lahjaksi joka pennin."

Hän tuijotti minuun kovin hämmästyneenä, ikääskuin mukamas olisin ollut vähän väärä päästäni. Sitten hän sanoi:

"Mitä Herran tähden sinä tarkotat, poika?"

"Älkää sitä multa kysykö, laamanni kulta. Pitäkää ne nyt hyvänänne vain, armosta."

"No, mutta mitä tämä tietää? Nyt mahtaa olla hullusti?"

"Pitäkää ne nyt vain, hyvä laamanni", sanoin mä taas, "ja älkää kysykö multa enään – niin pääsen minä valehtelemasta."

Hän näkyi mietiskelevän hetkisen, ja sitten hän sanoi:

"Ohoo-o, vai niin. Luulempa ymmärtäväni. Hm, hm. Sinä kai tahdot *luovuttaa* minulle koko omaisuutesi – eikä antaa. Jaha, aivan niin. Se käy laatuun se, aivan oikein."

Sitten kirjotti hän jotakin paperipalalle, luki sen pariin kertaan ja naurahti vähän itsekseen ja sanoi sitten:

"Kas tuossa – siinä seisoo: 'varovaisuuden tähden ja korvausta vastaan'. Se merkitsee, että minä olen sen sulta vastaanottanut ja maksanut sulle siitä. Tässä saat yhden dollarin. Pane nyt nimes tuohon alle."

Sen tein ja pötkin sitten tieheni.

Jimillä, fröökynä Watsonin neekerillä, oli nyrkin kokoinen karvapallo, joka oli löydetty härän mahasta, ja sillä ruukkasi hän noitua. Hän sanoi sen sisässä haltian asustavan, ja se mukamas tiesi vähän kutakin. No, illalla menin Jimin luo ja kerroin hänelle, että isä ukko oli tullut tienoon taas ja ett'olin nähnyt hänen jälkensä lumessa. Nyt tahdoin tietää koko asian: mitä hänell' oli täällä tekemistä? Ja kauanko hän aikoi täällä viipyä? Jim otti framille karvapallonsa ja mumisi sille jotakin, ja sitten hän kohotti sitä ylöspäin ja pudotti sen sitten lattiaan. Se vyöryi siinä noin pari tuumaa. Jim teki saman tempun vielä pari kertaa uudestaan, mutta sen kummempaa siitä ei tullut. Nyt hän pani polvilleen maahan, kallisti korvansa pallon päälle ja kuunteli. Mutta se ei hiiskahtanut sanaakaan; se ei ollut puhetuulella nyt, sanoi Jim. Toisinaan se näetkös, sanoi hän, oli ikääskuin vähän pahankurinen eikä ottanut puhuakseen, joll'ei antanut sille rahaa. Sanoin, että mulla oli vanha väärä viidenkolmatta pennin lantti, jok'ei enää kelvannut, koska näet kulutuksen tähden messinki paistoi vähän hopean läpi ja se tuntui rasvaiselta sormissa, niin että kuka hyvänsä voi tuntea sitä väärennetyksi. (En huolinut sanoa mitään dollarista, jonka laamanni oli mulle antanut). Sanoin, että s'oli joteskin huono raha, mutta kenties se menis mukiinsa karvapallolle, joka ehkä ei kykenis erottamaan väärää rahaa oikeasta. Jim haisteli sitä, pureskeli sitä ja hieroskeli sitä hetken aikaa, ja sitten hän sanoi laittavansa niin, että karvapallo kyllä ottais sen vastaan oikeana. Hän sanoi aikovansa halkaista raa'an perunan ja panna lantin sinne sisään yhdeksi yöksi, niin tulevana aamuna messinkiä ei näkyiskään enää eikä tuntuis mitään rasvaa rahassa; joka ihminen kylässä ottais sen heti paikalla vastaan oikeasta, saati sitten karvapallo. Ja minä tiesinkin, että tuo temppu oli hyvä, mutt'olin sen unohtanut.

No, Jim pisti nyt lantin karvapallonsa alle ja kyykistyi taas polvilleen kuuntelemaan. Ja tällä kertaa oli pallo paremmalla tuulella. Jim sanoi sen povaavan mulle vaikka mitä. No, anna tulla sitten, sanoin mä. Ja karvapallo nyt kertomaan Jimille ja Jim mulle. Hän puheli tällä viisin:

* * * * *

"Isä ukkos ei tiä mitä hänen tulloo tehä. Milloin hän aikoo reissata pois, milloin hän meinaa jäärä tänne. Paras konsti on, ett'ei oo millänskään, vaan antaa ukko rukan funteerata itte. Ihmisrukass'on kaks enkeliä, ku' tappelee siitä. Toinen on valkia justiin kuin lumi ja toinen on musta kuin musta sika. Se valkia se saa ihmisrukan olemaan siivosti vähän aikaa, mutt' sitten tulee se musta sika röhkien ja tonkii kaikki tyyni mullin mallin taas. Ei kukaan tiä, kumpiko niistä viimein voittaa. Mutta sinun laitas on aika hyvin, Huck. Välistä käy sun nolosti elämässä, ja välistä oot sä kippee, mutt' joka kerta tuut friskiks' taas, ja välistä on sulla on perhanan lysti. Semmosta on elämä. Kaks tyttöä tulloo tappelemaan sinusta elämässä; toisell'on vaalia tukka, toisella musta. Toinen on rikas, toinen köyhä. Ens' sinä nait sen köyhän tytön, sitte yks kaks sen rikkaan tytön. Sinun pittää pysyä poissa juoksevasta veestä ja muista vaaroista niin paljo ku voit, mutta kaikkein luultavint' on että sinä jou'ut hirteen."

Mutta kun sytytin kynttiläni ja menin huoneeseeni sinä iltana, niin istui siellä isä ukko eikä kukaan muu.

Viides luku

Olin pannut oven salpaan. Sitten käännyin, ja siinä hän oli. Minä olin häntä aina pelännyt, sillä hän ruukkasi minua hirveästi löylyttää. Luulin häntä nytkin pelkääväni, mutta pianpa äkkäsin ett'en sanottavasti pelännytkään. Niin, kyllähän ensimmältä säpsähin kelpo lailla – hänet nähdessäni niin äkkipikaa; mutta sittenpä heti jo tunsin rintani rotenevan.

Hällä lie ollut noin viiskymmentä vuotta niskoillaan, mutta hän näytti sittenkin vanhemmalta. Hänen tukkansa oli tavattoman pitkä ja takkuinen ja rasvainen ja riippui alaspäin pitkin naamaa, niin että silmät kiilsivät läpi kuin tulinen tiikeri pensaasta. Hiusten väri ei kuitenkaan ollut harmaa, vaan pikimusta; ja pitkä parta oli samaa sorttia. Itse naama oli aivan valkea, vaikka sit'ei paljo näkynyt; mutta se ei ollut valkea kuin muiden ihmisten, vaan pöyristyttävän, kamalan valkea ja limainen, melkein kuin kalan maha. Ja hänen vaatteensa sitten! – tietysti ei mitään muuta kuin repaleita. Hän piti, siinä istuessaan, toista jalkaa toisella polvellaan, ja saapas siinä jalassa oli pahanlaisesti rikki, niin että kaksi varvasta pisti ulos, ja niitä hän aina tavantakaa koukisteli. Hänen hattunsa makasi lattialla, vanha musta vilttihattu, jonka koppa oli survottu sisäänpäin kuin kastrullin kansi.

No, minä seisoin siinä ja tuijotin häneen, ja hän istui mulkoillen minuun ja kallistellen tuoliaan taakseppäin seinää vasten. Panin kynttilän pöydälle ja samassa näin, että ikkuna oli auki. Hän oli siis kavunnut sisään verandan katolta. Nyt katsoa tirkisteli hän tukkapensaansa läpi minua hyvän aikaa. Mutta sanoi sitten yhtäkkiä:

"Muhkeat nutut nuo – jumal'avita! Mukamas oot helkkarinkin heijari nyt, sinä?"

"Kukaties, kukaties en", sanon siihen.

"Vai rupeet sinä leksottelemaan? häpeehän toki!" sanoo hän. "Ja tuommonen keikariko sinust' on tullut siitä kun tavattiin? Mutta kyllä mä tässä sinut koukistan, ennenkun pääset kynsistäni. Ja oothan, saakeli soikoon, saanut maisterin vikaa; osaat lukea ja kirjottaa, kuinkas muuten! Ja nyt sinä tietysti oot mahtavampi kuin isäs, senkin nulikka, koska min'en sit' osaa. Mutta kyllä minä sulle annan, minä! Kuka käski sinun ruveta mokomiin riivatun hulluuksiin? Hä? kuka anto sulle luvan, junkkari?"

"Leskirouva. Hän pani minut kouluun."

"Leskirouva? Vai niin. Ja kuka p – le käski leskirouvan pistää nenäänsä toisten asioihin?"

"Ei tietenkään kukaan."

"Kyllä minä hänet koulutan, minä. Ja sinä, sinä annat palttua koululle, kuuletkos? Vai niin! Vai narrataan täällä toisten lapsia niskottelemaan isäänsä vastaan? Kyllä mä heiät opetan. Varo sinä vain kinttujas tuosta koulusta, lurjus, sanon mä. Äitis ei osannut lukea eläissään, saatikka kirjottaa. Ei kukaan koko suvussa ole sit' eläissään osannut. Minä en osaa lukea, enkä liion kirjottaa. Ja sinä roikale, sinä pöyhkeilet tässä nenäni alla tuolla tavoin. Min'en sitä kärsi – kuuletkos? No, annas tulla nyt vähäsen viisauttas. Lue mulle jotain."

Aukasin siinä muutaman kirjan ja luin jotakin kenraali Washingtonista ja sodasta. Mutta niukan minuutin ajan luettuani, sivalsi hän kirjan kädestäni ja viskas sen vihaisesti seinään, sanoen:

"Kas petoa vain! Osaatpa, piru vieköön, lukea. Enhän sitä oikein uskonut, siinä kehuessas. Mutta kuules nyt! Siitä pitää tulla loppu, tuosta röyhkeyestä. Min'en sitä kärsi. Kyllä minä piän sua silmällä, maisteri; ja älä enää kertaakaan kiertele tuon koulun tienoilla, jos selkäs syhyy. Muista se! Saas nähä vain, etkö tule jumalisekskin vielä, sinä hunsvotti! Onko koskaan nähty mokomaa poika retkaletta!"

Hän sai kynsiinsä erään sinisen ja keltaisen taulun, johon oli kuvattu muutamia lehmiä ja paimenpoika.

"Mitä tämä tietää?" ärjähti hän.

"Antoivathan sen mulle lahjaks koulusta, kun oon osannut läksyni hyvin."

Hän repi sen rikki ja sanoi:

"Minä sull' annan jotain lahjaks, minä myös; annan sulle selkäsaunan, että tuntuu."

Sitten hän istui siinä taas hetken aikaa mumisten ja manaten itsekseen ja alkoi taas uudestaan:

"Eläthän jumaliste herroiksi, sinä. Kas teikaria vain! Oikein sänkykin pitää olla, täkkineen lakanoineen päivineen; ja peili, kuinkas muuten; ja matto lattialla – ja isäs, hän saa, kun saakin, maata sikojen parissa parkkihuoneen seinustalla. Onko koskaan nähty mokomaa lasta? Mutta kyllä minä väännän tuon ylpey'en hampaan ikenistäs, junkkari, tie se! Ja – uskoisko sen? Sanovat sun rikkaakskin. Hä? Hyvä herra. Miten on sen asian laita?"

"S'on valetta."

"Älä möksöttele – muista kelle vastaat siinä. Olen nyt ollut kaks päivää täällä enkä, jumal'avita, kuullut puhuttavan muusta kuin sinun rikkau'estas. Ja tuolla jokivarsilla kierteli sama juttu. Senpätähden juuri tulin tänne. Nyt sinä laitat mulle nuo rahat huomispäivänä. Minä ne tarvitsen. Ymmärrätkös?"

"Mull'ei ole mitään rahoja."

"Sinä valehtelet. Tuo laamanni Thatcher niitä tallentaa. Sinä otat ne häneltä pois ja laitat ne minun haltuuni. Ymmärrätkös? Minä ne tarvitsen."

"Mulla ei ole mitään rahoja, sanon mä. Kysykää laamanni Thatcherilta."

Hän tietää asian."

"No, hyvä. Kyllähän hältä kysyn, ja kun minä sanon: 'maksa pois!' niin on laki luettu. Tie se. Mutta paljoko sull'on taskussas? Anna tänne joka Penni. Minä tarvitsen."

"Mull'ei ole muuta kuin yks dollari, ja minä tarvitsisin – "

"Sinä tarvitsisit?! Mitä pirua se tähän kuuluu?! Anna tänne se heti."

Hän otti sen ja puri siihen, koetellakseen oliko se oikea, ja sitten hän sanoi menevänsä kylään saadakseen kunnon ryypyn; hän mukamas ei ollut saanut tippaakaan koko päivänä. Päästyään verandankatolle, pisti hän päänsä sisään vielä ja haukkua kirosi minun ylpeyttäni ja röyhkeyttäni; ja kun jo luulin hänen menneen, tuli hän takasin ja pisti päänsä sisään ikkunasta vieläkin ja sanoi, että minun piti pysyä kaukana koulusta siks' että hän piti mua silmällä ja löylyttäis minut pahanpäiväiseksi, jos pistäisin nenäni sinneppäinkään.

Seuraavana päivänä oli hän päissään ja menikin laamanni Thatcherin tykö ja kirosi ja piti hirveää elämää saadakseen nuo rahat, mutta niitäpä vain ei lähtenyt, ja silloin hän kauheasti manaten uhkasi haastaa laamannin kärkeihin.

Laamanni ja leskirouva toimittivat semmoisen supliikin, että oikeus ottais minut isä ukolta pois ja panis jommankumman heistä minulle holhojaksi. Mutta sinne oli vastikään tullut muuan uusi tuomari, joka ei tuntenut ukkoa; ja hän sanoi, ett'ei laki mukamas sais sekaantua tähän asiaan eikä erottaa lapsia vanhemmista, kun ei ollut pakkoa. Ja niinpä täytyi laamannin ja leskirouvan luopua koko jutusta.

Siitäkö ukko vaarille niin sanomaton ilo, ett'ei hän enää tahtonut pysyä pöksyissään. Hän mahtaili kuin pohatta ja sanoi pieksevänsä nahat selästäni, jos en hankkis hälle rahaa. Minun täytyi lainata kolme dollaria laamanni Thatcherilta, ja isä ukko otti ne ja meni ja joi itsens sikahumalaan. Ja siinä tällingissä hoiperteli hän sitten pitkin kylää huutaen ja ulvoen kuin hullu; ja päälle päätteeks sai hän kynsiinsä vanhan läkkipannun, jota hän rumputti ja rämysytti kuin piru olis irti päässyt. Puolyön aikana tuli viimein poliisi ja pisti hänet putkaan; ja seuraavana päivänä tuomitsivat ne hänet juopumuksesta ja metelistä koko viikoksi vankeuteen. Mutta hän, hän ei ollut milläänkään; sanoi vain maksavansa kaikki tyyni poika peevelilleen.

Kun hän viimein pääsi sieltä lukkojen takaa, sanoi se uusi tuomari tahtovansa tehdä hänestä ihmistä. Hän otti hänet omaan kotiinsa ja puki hänen päälleen oikeat vaatteet ja antoi hänen syödä aamiaista ja päivällistä ja illallista samassa pöydässä kuin hän itse ja rouvansa ja fiinit fröökynänsä ja piti häntä ikäänkuin omana poikanaan, niin sanoakseni. Ja illallisen perästä otti tuo suunnattoman siivo tuomari puhuakseen hälle raittiudesta ja kohtuudesta ja jumala ties mistä, kunnes ukko rahjus mukamas rupes poraamaan ja sanoi olleensa viheliäinen raato ja vaivanen syntinen

ihminen; mutta hän tunsikin mukamas nyt parannuksen enkelin ja pyhän hengen lähestyvän ja aikoi syntyä uudestaan, niin ettei siitä lähin kenenkään tarvinnut häntä hävetä, ja hän toivoi hyvän tuomarin häntä auttavan siinä hommassa eikä halveksivan häntä. Tuomari sanoi, että hänen teki mieli "puristaa häntä sydämmelleen" niiden sanojen tähden; ja sitten itki itse tuomarikin, ja hänen rouvansa ja fiinit fröökynänsä itkivät myös. Ja isä ukko sanoi, että ihmiset olivat häntä aina, hänen vahingokseen mukamas, ymmärtäneet väärin tähän hetkeen asti; ja tuomari sanoi uskovansa häntä. Ja sitten sanoi ukko rahjus vielä, että semmoinen mies kuin hän tarvitsi vain hyvyttä ja suopeutta; ja sitä samaa sanoi tuomarikin, ja sitten ne porasivat taas. Kun sitten tuli aika mennä makuulle, nousi isä ukko seisomaan niin suorana kuin pystyi, katsoi kattoon ja kohotti kätensä ylöspäin ja sanoi:

"Katsokaa tätä kättä, hyvät herrat ja rouvat ja kaikki tyyni; katsokaa sitä ja kourikaa sitä. Se käsi, se on ollut ruokottoman sian käsi! Mutta se ei ole sitä enään. Se on nyt semmoisen miehen käsi, joka aikoo syntyä uudestaan ja ruveta elämään uutta elämää. Ja se käsi aikoo – saakeli soikoon – kuolla tuohon paikkaan, jos ei se piä sanaansa. Muistakaa mitä minä sanon. Se on nyt puhas käsi, kunnan miehen käsi. Kourikaa sitä – ei kenenkään tarvitse sitä hävetä."

No, he kourivat sitä kaikki tyyni, toinen toisensa perään, ja sitten taas itkettiin. Ja jumaliste – tuomarin rouva suuteli hänen kättään. Ja sitten isä ukko pani puumerkkinsä raitiuslistaan. Ja se hurskas tuomari sanoi että s'oli juhlallinen hetki, tai jotain semmoista. Sitten veivät he isä ukon kauniimpaan kamariinsa ja lukitsivat oven. Mutta yöllä tuli hänen päällensä se tavallinen jano, ja hän ryömi ulos ikkunasta kuistin-katolle ja laski alas kattoränniä myöten ja lippas kapakkaan, jossa hän vaihtoi uuden takkinsa pariin viinapulloon. Sitten kapusi hän ylös samaa tietä jälleen kamariinsa ja piti siellä kelpo viinajuhlan; ja tuoss' aamun koitossa kömpi hän taaskin ulos, aika lailla päissään, ja popsahti nurin niskoin alas kuistin-katolta ja taitti vasemman käsivartensa kahdesta paikasta ja oli paleltuneena puoli-kuoliaaksi, kun löysivät hänet aamulla. Ja kun sitten mentiin katsomaan tuota hienoa vieraskamaria, niin oli siellä täysi tulva pitkin lattiaa.

Se hyvä tuomari oli ikäänkuin vähän pahoillaan. Hän sanoi, että hänen ymmärtääkseen ainoa keino ukko vaarin parannukseen oli kelpo pamaus kunnollisesta pyssystä.

Kuudes luku

No, eihän siinä kuitenkaan kauvan mennyt, ennenkun ukko oli pystyssä taas, ja silloin rupesi hän heti kärkeilymään laamanni Thatcherin kanssa saadakseen nuo rahat, ja minua hän kiusasi alinomaa, kun en lakannut käymästä koulussa. Pari kertaa sai hän minut kynsiinsä ja pehmitti selkänahkaani aika lailla, mutta yhtäkaikki kävin minä koulussa niinkuin ennenkin, ja enimmäkseen onnistuinkin minun petkuttaa hänet ja luikua hänen näkyvistään. Totta puhuakseni ei mulla sitä ennen ollut niin sanottavaa intoa ollutkaan koko kouluun, mutta nyt kävin itsepintaisesti siellä ja tottelin tarkasti koulukomentoa yksistään harmittaakseni ukkoa. Tuo kärkeilyminen kävi niin hitaasti, ett'ei siitä näkynyt tulevan mitään; ja niinpä mun aina tavan takaa täytyi käydä lainaamassa pari kolme dollaria laamannilta ja antaa ukolle, joka silloin joka kerta meni suorastaan kapakkaan juomaan. Ja joka kerta kun hän oli juonut, piti hän melua ja elämää kylässä, ja silloin joutui hän myös säntilleen joka kerta putkaan. Mutta se niin sanoakseni oikein kuului hänen ohjelmaansa ja oli vanha rakas tapa.

Hän retusti alinomaa rouva Douglassin talon ympärillä, niin että leskirouva hälle viimein sanoi, että joll'ei hän siitä herkeis, niin laittais hän poliisin hänen kimppuunsa. Nytkös ukko vasta raivostui mukamas; sanoi heille näyttävänsä kuka oli Huck Finnin isä. Ja mitäs ollakkaan! Eräänä päivänä kevätpuoleen oli hän minua nuuskimassa ja sai minut kynsiänsä ja vei minut mukaansa pienessä veneessä neljättä virstaa jokea ylöspäin; laski sitten rannalle Illinoisin puolelle metsäiseen paikkaan, jossa ei ollut minkäänlaista muuta asumusta kuin muuan vanha hirsimökki, joka piileili siinä niin tiheässä metsikössä, ett'ei kukaan outo olis sitä millään mokomin löytänyt.

Ukko ei päästänyt minua hetkeksikään näkyvistään, niin että minun oli tuiki mahdoton lipata tieheni. Siinä mökissä asuimme me sitten, ja yöksi lukitsi hän aina oven ja pisti avaimen päänsä alle. Hänellä oli pyssy, jonka hän luultavasti oli varastanut jostakin, ja me kalastettiin ja metsästettiin ja saatiin sillä viisin elatuksemme. Tuon tuostakin salpasi hän minut sisään ja souteli kolme virstaa jokea alaspäin lossipaikalle, jossa oli viinapuoti, ja sieltä hän kaloilla ja linnuilla osti viinaa ja toi kotiin ja joi itsens hyvään humalaan ja antoi huvikseen mulle tavanmukaisen pieksiäissaunan. Leskirouva sai viimein vihiä piilopaikastamme ja lähetti sinne miehen ottamaan minut pois mukamas, mutta isä ukko ajoi hänet pyssyllä kypälämäkeen; ja miten olikaan, niin rupesin minä vähitellen tottumaan tähän oloon ja tykkäämään siitä, kunhan vain olisin päässyt vähemmällä kurituksella.

S'oli varsin hauskaa ja mukavaa tuo laiskotteleminen aamusta iltaan, – ei niin mitään muuta tekemistä kuin savuja vedellä vain ja käydä kalastelemassa; ei mitään huolta läksyistä tai mokomista. Pari kuukautta kului, niin vaatteeni oli repaleissa; ja minä rupesin ihmettelemään, miten edes koskaan olin viihtynyt tuon leskirouvan luona, jossa alinomaa piti pestä naamansa ja kammata tukkansa ja syödä talrikilta ja mennä maata ja nousta ylös kellon mukaan ja istua kirja nenän alla – ja muuta joutavaa turhuutta; ja tuo kuivettunut fröökynä Watson sitten, joka alinomaa jankutti ja naukui. Mulla ei ensinkään ollut ikävä sinne takasin, vaan tykkäsin elämästä metsässä oikein hyvin.

Mutt' yhtäkaikki niin ukko rahjus mielestäni käytti keppiään liian ahkerasti, niin että selässäni ja raajoissani rupesi tuntumaan jonkinmoista siantautia. Ja päälle päätteeksi hän usein oli poissa pitkät ajat ja piti minua aina sill'aikaa salpattuna tuohon viheliäiseen mökkiin. Kerran oli hän tällä viisin retkillään kolme päivää perätysten, ja minun oli turkkasen ikävä. Aloin aatella, että hän oli hukkunut ja ett'en enää pääsis ulos ollenkaan tuosta luolasta. Totta puhuakseni silloin aika lailla pelästyin. Ja niinpä heti paikalla aloin tuumia jotain temppua päästäkseni totta päätä karkuun. Olinhan kyllä ennenkin monta kertaa yrittänyt ulos, kun ovi oli pönkättynä, mutta en ollut keksinyt mitään keinoa. Oli siinä tosin pari ikkunareikää seinässä, mutta niistä olis tuskin rakkikoirakaan mahtunut läpi; ja korsteinikin oli aivan liian ahdas. Ovi oli paksuista tammilankuista. Ja ukko veijari oli niin viisas, ett'ei jättänyt pienintä puukkoakaan mökkiin, poislähteissään; olin sataan kertaan nuuskinut jok'ainoan nurkan, – eihän mull'ollutkaan muuta tekemistä. Mutta tällä kertaa löysin maar sittenkin jotain; löysin näet vanhan ruostuneen sahan, joss'ei ollut kahvaakaan. S'oli pistetty kurkihirren ja katon

väliin. Minä voitelin sitä vähä ihralla ja kävin työhön. Meill'oli vanna hevosloimi naulattuna mökin takaseinään pöydän takana, jott'ei tuuli pääsis puhaltamaan seinänraoista sammuttamaan meiltä kynttilän. Minä ryömin pöydän alle ja nostin hevoslointa ja rupesin sahaamaan irti lohkarettä seinän vahvasta alahirrestä, saadakseni tarpeeksi suuren reiän. Siin'oli kyllä työtä, mutt' olin sen yhtäkaikki saanut melkein valmiiksi, kun yhtäkkiä kuulin ukko vaarin pyssyn paukahtavan metsästä. Kiireintä myöten korjasin pois sahajauhut ja laskin alas hevosloimen ja kätkin sahani, ja hetken päästä astui ukko sisään.

Hän ei ollut hyvällä tuulella, vaan luontonsa mukaan kiukkua täynnä. Sanoi käyneensä kylässä, ja siellä mukamas kaikki meni päin hiiteen. Hänen lakimiehensä luuli voittavansa sen prosessin ja saavansa hänelle rahat, jos he vain koskaan saisivat mitään kunnon päätöstä asiassa; mutta sitä voitais mukamas venyttää ja venyttää kukaties kuinka pitkälle, ja laamanni Thatcher tiesi koukkunsa hänkin. Ukko sanoi ihmisten arvelevan, että laamanni lopultakin sais aikaan semmoisen tuomion, että isän täytyis minusta luopua ja leskirouva tulis mulle holhojaksi mukamas. Se nyt minua ei suuresti ilahuttanut, sillä mulla totta puhuen ei ollut mitään halua takasin sinne leskirouvan luo pesemään naamaani ja saamaan sitä siunattua "sievistystä", kuten he sanoivat. Ja siinäkö sitten ukko rahjus hyvän aikaa noitui ja kiroili koko maailmaa, jaellen haukkumanimiä täysin suin. Ja hän sanoi tahtovansa nähdä leskirouvaa, jos ämmä räyskä uskaltaisi minuun koskea. Hän kyllä pitäis silmänsä auki, sanoi hän, ja näyttäis heille mukamas, kuka oli minun isäni. Hän veisi minut kuus seitsemän virstaa pois päin ja piilottais minut paikkaan, josta ei pirukaan minua löytäis. Tuo nyt minusta ei juur tuntunut hauskalta, ja niinpä aattelin itsekseni, että minä kyllä tavalla tai toisella korjaaisin luuni, ennenkun niin pitkälle tultais.

Sitten käski hän minun mennä kantamaan paatista kaikki hänen tuomisensa. Siellä oli säkillinen ruisjauhoja, kappale läskiä, vähän ruutia ja haulia, muuan vanha kirja ja pari sanomalehteä etulatingiksi, vähän rohtimia ja kelpo viinaleili. Kannoin ylös yhden taakan, palasin paatille ja istuin sen laidalle levähtämään. Tuomasin sinne ja tänne ja aattelin viimein paraaksi, että sieppaisin pyssyn ja pari ongensiimaa ja karkaisin tieheni syvimpään metsään. Sitten en jäis kauaksi aikaa yhteen paikkaan, vaan potkisin mukamas yhä eteenpäin, eniten öisin, ammuskellen riistaa ja kalastellen hengenpidoksi, – ja sillä viisin tulisin viimein niin kauvas, ett'ei isä ukko minua koskaan löytäis, eikä leskirouva liioin. Tuomasin sahata itseni ulos ja pötkiä tieheni jo ens' yönä, kunhan ukko vain jois itsensä tarpeeksi humalaan, ja sen hän kaiketikkin tekis. Pääni oli tullut niin täyteen noita tuumia, ett'en enää tietänyt kuvanko olin siinä kököttänyt paatin laidalla, kunnes pappa kulta rupes huutamaan minua ja kysyi, olinko nukkunut vai hukkunut.

No, kannoin kaikki kapineet mökkiin, ja pimeä tukki jo päälle. Sill'aikaa kun minä keitin illallista, kallisti ukko pariin kertaan leiliänsä, ja se virkisti häntä, niin että hän alkoi kiroilla taasen. Hän tietysti oli ollut päissään kylässäkin ja piehtaroinnut katuojassa pitkin yötä, niin että hän oli hyvässä siivossa. Häntä totta tosiaan olis luullut Aatamiksi, niin täynnään hän oli likaa ja kuraa. Saatuaan tarpeeksi päähänsä, rupes hän aina haukkumaan hallitusta. Tällä kertaa hän rähisi näinpäin:

"On mukamas hallitus tämäkin! Jumaliste, kaunis hallitus! Sepittävät lakeja, joilla ryöstetään poika isältä, oman isän oma poika, josta hällä on ollut paljon vaivaa ja kustannuksia antaakseen hänelle kristillisen kasvatuksen. Niin, ja juur kun viimeinkin on saanut poika nulikan niin pitkälle, että hänest' alkaa olla vähän hyötyä ja itse sais hiukan rauhaa, silloin tulee tuo lemmon laki ja iskee hampaansa kunnon isään. Tuhat tulimmaista! On *sekin* mukamas olevinaan hallitusta. Eikä siinä kyliksi. Vaan tuo siunattu laki sallii mokoman roiston kuin tuon laakmanni Thatcherin piättää multa lailliset rahani. *Kaunis* hallitus! *Kaunis* laki! Iskee kirotut kyntensä tammöiseen mieheen, kuudentuhannen dollarin mieheen, ja kytkee hänet tällaiseen variksenpesään ja antaa hänen kierrellä pitkin pitäjää tällaisissa repaleissa, joista ei sikakaan huolis nutukseen. Ja *sitä* nimittävät he hallitukses. Ha, ha, ha! Piru vie pistääkin jo toisinaan päähäni lähteä koko tästä kurjasta maasta pois, iäks päiväksi. Niin kyllä – ja sen oonkin heille sanonut, oon sen sanonut tuolle vanhalle veijarille Thatcherillekin vasten naamaa. He kuulivat kaikki tyyni mitä sanoin, voivat vanna sen todeks, joka sorkka. Sanoin sen heille

vasten pläsiä. Antakaa kouraan kymmenen penniä, sanoin, niin annan mä palttua koko tälle roska maalle, tulkoon se toimeen miten tahansa, sanoin mä, enkä koske siihen enää varpaallanikaan, en sinä ikänä, sanoin mä. Katsokaas tätä hattua, sanoin mä, – jos sitä ees hatuks sanotta – sen koppa on irrallaan, ja se roikkuu kaulallani kuin rengas, sanokoot sitä hatuks, kernaasti minun puolestani, *minusta* vain tuntuu kuin pistäisin pääkalloni korsteiniin, sanoin mä. Katsokaa sitä, sanoin mä, ja mokomaa rustinkia saa pitää päässään mies, jok'olis rikkain pitäjässä, jos enää olis lakia ja oikeutta maassa."

"Jaa-a, kyll'on jumaliste siinä hallitusta, on maar niinkin. Mikä surkea lautakunta! Miten olikaan tuon vapahan neekerin Ohiota? tuon röykeän mulatin, joka eniten oli yhtä valkea kuin rehellinen valkoinen mies. Mikä röykeä roisto! Olihan jumaliste hällä päällään valkoinen palttinapaita aivan kuin ihmisellä, ja – ja uskoisko sen? – kiiltävä knallihattu päässä, onko se laitaa? Tuskin kukaan koko pitäjässä käy niin hävyttömän hienona kuin hän; ja vielä hällä'oli kultakello ja vitjat ja hopeanuppinen keppi käessä. Ha, ha, ha! – totta maarian muhkein vanha veijari koko Valtiossa! Ja mitäs ajatella siitä! Sanovathan häntä tuommoseks rohveessoriks mukamas, joka puhuu vieraita kieliä ja on oppinut, kuten sanovat, tietää kaikki pahuuat. Ja uskoisko sen? Sanovatpa päällepäätteeks, että hän saa *äänestä*, tuommonen neekeri retkale, siellä kotonaan. Onko se laitaa? Hä? Nauravathan sille jo siatkin. Mokomat lait! Mihinkä onkaan maa joutunut, kun semmosta kärsitään! Sattui olemaan vaalipäivä, ja minä olin justiin menossa äänestämään, minä itse, jos en olis ollut liian päissäni päästäkseni sinne perille. Mutta kun he sanoivat mulle vasten naamaa, että tässä maassa on Valtio, jossa annetaan tuon neekeri lurjuksen äänestä, niin minä annoin palttua koko touhulle, jumal'avita! Sanoin, että minä en äänestä *ikipäivinä*, vaikka maa repeis. Enpä jumaliste äänestäkään, sanoin heille. Saivat sen kuulla, kun saivatkin. Menköön maa vaikka suoraa päätä h – ettiin, minä en äänestä eläissani enää. – Ja uskoisko sen? Hän julkes olla röyhkeä vasten naamaa, tuo roikale. Ei väistynyt tieltä, kun tulin häntä vastaan, vaan minun täytyi vaivata itseäni ja survaista hänet tien viereen. Onko se laitaa se? Minä sanoin siinä: mitä tämä tietää? miks'ei myydä tuota neekeriä avisioonilla? miks' annetaan hänen rentustaa pitkin maata? – No, mitä vastaavat he siihen! Joo, ett'ei mukamas voitu myydä häntä, ennenkun hän olis ollut kuus kuukautta Valtiossa, ja niin kauvan hän mukamas ei ollut vielä venynyt siellä. No, voi sun s – keli! On olevinaan hallitus sekin – ei uskalla myydä vapaata neekeri roistoa, ennenkun hän mukamas on ollut kuus kuukautta Valtiossa. On siinäki hallitusta! On jumaliste olevinaan hallituksen kengissä – ja istuu sitteki käet ristissä kuus kuukautta, ennenkun tohtii iskeä kypälänsä kiertelevään, varastelevaan, valkopaitaseen, vapaaseen neekeri pirtuun, ja – ."

No, ukko hoiperteli siinä sinne tänne haukkuen ja rähisten eikä osannut hallita vanhoja kikkereitä kinttujaan, kunnes hän viimein kaatui suinpäin läskinelikon yli ja loukkasi molemmat polvensa, hirveästi irstellen; ja loppupuoli hänen saarnastaan oli mitä kuuminta kieltä, milloin neekereistä ja hallituksesta, milloin läskinelikosta. Hän hyppeli kuin hullu nurkasta toiseen, ensiks toisella, sitten toisella jalalla ja pidellen vuorotellen polviaan, kulloin kumpastakin; mutta viimein otti hän vauhtia ja surmasi toisella jalallaan tuohon nelikkoon oikein pulskan potkun. Siinä hän kuitenkin teki tyhmästi, sillä se sattui olemaan juuri se jalka, jonka varpaat pisti ulos kengistä, ja hän rupes ulvomaan niin kamalasti, että tukkani oli nousta pystyyn kauhistuksesta; ja sitten hän viskausi maahan ja piehtaroi siinä kuin hevonen, pidellen varpaitaan, ja voi kuinka hän kirosi! Luulin seinäin halkeavan. Ukko olikin, sivumennen sanottu, ylpeä kiroustaidostaan. Olihan Sowberry Hagan vanhus mukamas aimo mies sadattelemaan; mutta isä ukko kehui voittavansa hänet. S'oli kenties kuitenkin tyhjää kerskailemista vain.

Syötyämme illallisen, kävi pappa vaari taas viinaleilinsä huippuun, ja hän sanoi, että siin'oli lientä kylliksi "kahteen kelpo pohmeloon ja yhteen viinavilliin." Se oli hällä sananpartena. Minä laskin nyt itsekseen, että hän tietenkin tunnin kuluttua olis aivan sikapäissään ja että silloin voisin näpistää hältä avaimen taikkapa saada hirren pätjän irti seinästä ja pötkiä tieheni. No, hän suuteli leiliään kerta toisensa perästä, ja hetken päästä kuppuroikin hän kyljelleen vilttinsä päälle; mutta sillä kertaa ei ollut mulla lykkyä. Hän ei nukkunut sikeään uneen, vaan rehki ja oli levoton. Hän

puhkui ja uhkui ja väänsihe käänsihe sinne tänne kauvan aikaa. Viimein tuli mulle niin uni, ett'en kuolemaksenikaan jaksanut pitää silmiäni auki, vaan nukuin siihen paikkaan, ja kynttilä jäi palamaan.

En tiedä kuinka kauan lienen siinä nukkunut, mutt' yht'äkkiä heräsin hirvittävään huutoon ja lensin pystyyn. Isä ukko oli myös jaloillaan; mutta hän oli muuttunut aivan villiksi näöltään ja hyppeli ja riehui kuin raivohullu ja huusi, että hän oli joutunut käärmeiden pesään. Ne mukamas kiemuroivat ylös pitkin hänen koipiaan, ja yksi oli purrut häntä poskeen – mutta minä vain en nähnyt mitään käärmkeitä. Hän juoksi ympäri mökissä yhteen mittaun ja kiljui: "ottakaa pois ne pirut! ottakaa pois! Ne purevat minua kurkkuun!" Hänen silmänsä tuijottivat kamalasti. Lopultakin näkyi hän väsyvän ja keikahti kumoon; mutta nyt hän väänsihe ja vyöryi paikasta paikkaan, ihmeellisen sukkelasti, potkien tieltään kaikki mit'oli edessä ja otellen tapellen käsivarsillaan ilmassa ja huutaen että huone mukamas oli täynnä piruja, jotka tahtoivat lennättää hänet h – vettiin. Sitten näkyi hän vähän tyyntyvän ja vaikenen viho viimeinkin kokonaan. Kuulin pöllöjen ja susien ulvovan kaukaa metsästä; niin oli kaikki kamalan hiljaa. Hän oli nukkunut nurkkaan. Tuokion päästä nousi hän kuitenkin puoleksi istualleen ja näkyi kuuntelevan jotakin, pää kallellaan. Sitten sanoi hän hyvin hiljaa:

"Pamp-pamp-pamp; n'on kuolleet kun tulee; pamp-pamp-pamp; tulevat minua noutamaan; mutta minä en lähe, en, en – Ooh! tuossa ne ovat! Antakaa mun olla! Käet pois! Hyi, kuinka n'on kylmät! Antakaa kurjan s – tanan olla!"

Sitten hän laskeutui nelin kontin ja rukoili heitä jättämään hänet rauhaan, ja sitten hän kääri vilttinsä ympärilleen ja vyörytti itsensä pöydän alle. Ja minä kuulin hänen viltin läpi hiljaa rukoilevan kuolleitansa, ja sitten hän itki.

Mutta mitäs ollakkaan! Yht'äkkiä sukelti hän ulos viltistä ja ryntäsi ylös. Hän oli kauhea katsella, ja nyt hän näki minut ja syöksi suoraa päätä päälleni. Hän ajoi minua yltymperi mökkiä puukko kädessä, huutaen että minä mukamas olin Kuoleman Enkeli ja sanoen tappavansa minut, niin ett'en enää vois häntä kiusata. Minä kerjäsini ja sanoin, ettenhän ollut mikään enkeli, vaan ainoastaan hänen poloinen poikansa Huck, mutta hän nauraa hohotti hirvittävästi kuin huuhekain ja noitui ja kirosi ja ajoi minua takaa kuin nälkäinen susi. Kerran kun käännyn toisappäin ja puikahin hänen käsivartensa alta, sai hän kyntensä isketyks mekkooni, hartiaini väliin, ja minä luulin olevani mennyttä kalua; mutta miten olikaan, onnistuin luistamaan irti nutustani ja pääsin pakoon. Viimein hän väsyi taas ja kaatui maahan, selkä ovea vasten. Mutta hän sanoi vain aikovansa vähän levähtää; sitten hän tappais minut. Hän pisti puukkonsa alleen ja sanoi tahtovansa nukkua hetken aikaa saadakseen uusia voimia; sitten nähtäis kumpiko tässä'oli isäntänä mukamas.

Äkkiarvaamatta hän nukkui. Silloin sieppasin minä vanhan puutuolin, nousin sen päälle hiljaa kuin hiiri ja otin alas pyssyn. Koettelin laastukilla, oliko se latingissa, ja sitten panin sen poikki puolin nauristynnyrin yli, piipunsuu ukkoa vasten, ja itse kyykistyin alas tynnyrin taa odottamaan kunnes hän liikahtaisi. Mutta voi kuinka vitkalleen siinä aika kului.

Seitsemäs luku

"Nous' ylös! Mitä sinä siinä virut, nahjus!"

Avasin silmäni ja katselin ympärilleni, tietämättä oikein miss'olin. Aurinko oli jo noussut, ja minä olin nukkunut sikeästi. Ukko seiso vieressäni; hänen naamansa näytti nyreältä ja ränstyneeltä.

"Mitä pirun peliä sin'olet pitänyt pyssyllä, penikka? Hä?"

Aattelin että hän kaiketikaan ei paljoa muistanut yöllisestä äksiisistään, niin että vastasin:

"Olihan joku roisto yrittämässä yöllä sisään ovesta, ja minä tahdoin häntä pelottaa."

"Miks'et sitten herättänyt minua?"

"Minä koitin, vaan en saanut teitä henkiin."

"No, hyvä. Älä lörpötä siinä nyt lorujas, vaan pötki joelle kokemaan koukkuja, että saahaan kaloja murkinaks. Kuulekkos! Minä tulen koht'siltään."

Hän avas oven, ja minä pötkin ulos ja menin joelle. Siellä huomasin, että virta kuletti mukanaan koko joukon puuvärkkiä ja puunkuorta, ja siitä päätin että vesi oli nousemassa. Mull'olis ollut hyvät markkinat, jos nyt olisin oleskellut kylässä. Juhannustulva oli mulle aina ollut oikein kultakaivoksena; se tuopi näet aina muassaan hirsii, jopa polttopuita ja toisinaan koko tusinan tukkia yhtenä lauttana, ja muuta semmoista. Silloin ei tarvitse muuta kuin pitää varansa keksi kädessä ja myydä saaliinsa tapulitarhaan tai sahamyllyyn.

Kävin kappaleen matkaa joenvartta ylöspäin tähystellen, niin sanoakseni, toisella silmällä ukkoa, toisella tulvan tuomisia. Yht'akkiä tuli siinä tanssien virran mukana kanooti, niinpä niinkin, ja päälle päätteeksi oikein sievä kanooti, noin neljä- tai kolmetoista jalkaa pituudelta ja uiden upeana kuin sorsa. Minä sänttäsin pää edellä rannasta kuin sammakko, vaatteet päälläni, ja uin aika kyytiä kohden kanootia. Luulinpa melkein, että siinä makais joku junkkari pohjassa, sillä ihmiset tekevät usein sillä viisin kurillaan; kun pyydystäjä tarttuu saaliiseensa, hypähtävät he ylös ja nauravat hänet pahanpäiväiseksi. Mutta niin ei nyt onnekseni käynyt tällä kertaa. S'oli todellakin ajokanooti, ja minä kapusin siihen ylös ja meloin sen rantaan. Nytpä ukko on iloissaan, aattelin mä, kun saa nähdä tämän saaliin – se on ainakin kymmenen dollarin arvoinen. Mutta tullessani rantaan ei pappaa vaaria näkynytkään; ja juur kun olin laskenut pieneen poukamaan, jonka yllä kasvoi pajupensaita ja köynnöskasvia, niin että se näytti pieneltä luotalta, – silloin pisti päähäni toinen tuuma. Aattelin, näettekös, että kätkinsin kanootin isältä, ja sitten en karatessani meniskään metsään trawaamaan jalkasin, vaan laskisin pulskasti jokea alas noin viiskymmentä virstaa ja pitäisin sitten leiriä hausalla paikalla.

Enhän ollut kaukana mökistämme, ja niinpä olin alinomaa kuulevinani ukko vaarin tulevan. Mutta sainhan kuitenkin kanootin kätkeytyksi, ja kun sitten kurkistelin pajupensaaseen takaa, näin hänen seisovan polulla ja tähtäävän pyssyllään yhtä lintua. Hän siis ei ollut mitään nähnyt.

Hänen tullessaan rantaan, olin jo paraikaa kokemassa muuatta koukkua. Hän haukkui minua vähäsen, kun olin niin kuhnustellut, mutta minä sanoin pudonneeni jokeen, ja sentähden olin mukamas viipynyt niin kauvan. Tiesinhän hänen huomaavan, ett'olin märkä kuin trasu; ja hän rupeis trissaamaan minua kaikellaisilla kysymyksillä. Me saatiin koukuilla kuus kissakalaa ja mentiin kotiin.

Syötyämme aamiaisemme, heitti hän pitkälleen taas ja minä myös – mokoman yön jälkeen. Minä makasin siinä mietiskellen jotain konstia, jolla voisin estää sekä ukkoa että leskirouvaa minua seuraamasta; sehän olis parempi kuin luottaa siihen onnenpeliin, että ennättäisin kylliksi kauas ennenkun he pääsisit jälilleni; saattaishan tapahtua jos jotakin. No, enhän ens'aluksi keksinyt mitään keinoja; mutta mitäs ollakkaan, niin ukko nousi juomaan pari tuoppia vettä ja sanoi sitten:

"Toiste, kun joku kuleksija tulee nuuskimaan nurkkia täällä, niin sinun pitää minut herättää, kuulekkos? Tuolla roistolla oli piru hampaan kolossa. Tarvitsis kuulani koniinsa. Ja toiste sinä minut herätät heti, kuuleks?"

Sitten hän kallistui kyljelleen taas ja nukkui – mutta mitä hän oli sanonut, se justiin synnytti päässäni sen konstin, jota olin etsiskellyt. Hehei! tuumasin itsekseni, jo tässä tiedetään temppu, joka pidättää heitä nuuskimasta jälkiäni.

Noin kahdentoista aikana noustiin me ylös ja mentiin joelle jälleen. Joki nousi nousemistaan, ja virta toi mukanaan paljon ajopuita. Tulipa siinä myös yhtenä lauttana koko yhdeksän tukkia. Otimme veneen ja hinasimme sen rantaan. Sitten söimme päivällistä. Toinen kuin isä ukko olis odottanut siinä pitkin päivää saadakseen vain lisää Jumalan viljaa virrasta; mutta hänpä ei totta maar malttanut. Yhdeksässä tukissa oli hälle kylliksi; hänen piti suoraa päätä kylään niitä myymään. Hän siis salpasi minut mökkiin kuin ainakin ja otti veneen ja lähti hinaamaan tuota lauttaa kylään, tuossa kolmen aikana iltapäivällä. S'oli selvää, aattelin mä, ett'ei hän palais sinä yönä. Odotin kunnes hän olis poistunut kappaleen matkaa, otin framille sahani taas ja kävin tuon seinähirren kimppuun. Eikä aikaakaan, niin olin kömpinyt reiästä ulos. Ukko lauttoineen näkyi pienenä pilkkuna kaukana alapuolella toisessa rannassa.

Otimpahan jauhosäkin ja kannoin sen joelle piilopaikkaani ja viskasin kanootiin. Sitten kuletin sinne läskimöhkäleen, sitten viinaleilin; sitten otin kaikki kahvit ja sokerit, mitä meill' oli, ja ampumavarat; otin rohtimet; otin ämpärin ja napun ja läkkikannun; otin vanhan sahani ja kaksi vilttiä; otin kastrullin ja kahvipannun. Ongensiimoja ja koukkuja ja tulitikkuja otin myös – niin, otimmahan ylimalkain kaikki tyyni, mik'oli penninkään arvosta, niin että koko hotellimme jäi lähimmittäin puti puhtaaksi. Olisin mielelläni tahtonut kirveen, mutta meill'ei ollut muuta kuin se, joka oli halkopinolla, ja sen jätin mä eri syystä siihen. Viimeiseksi sieppasin pyssyn, ja sitten olin valmis.

Minä olin siinä oikein uurtanut maanpintaa, ryömiessäni ees takasin reiästä ja laahatessani ulos niin paljon tavaraa. Nyt täytin sen paikan somerolla, niin ett'ei näkynyt jälkiäni eikä sahajauhoja. Sitten panin ulossahatun hirrenpätkän takasin reikään ja pistin pari kiveä tueksi sen alle, että se pysyisi paikoillaan – koko hirsi kun siltä kohdalta ei oikein ulottunut maahan asti. Jos seisoi neljä viis jalkaa siitä pois päin eikä tiennyt mitään sahatyöstä, niin ei totta maar huomannut mitään; ja sitä paitsi oli se paikka mökin takapuolta, niin että kukaan tuskin olis äkännytään mennä nuuskiimaan sieltä päin.

Kanootin paikalla ei ollut muuta kuin ruohoa, niin että siinä ei voinut näkyä mitään jälkiä. Seisoin rannalla ja katselin kaikkialle; ja kaikki oli hyvin. Sitten otin pyssyn ja menin kappaleen matkaa metsään, ampuakseni, jos suinkin, pari lintua. Silloin näin yht'äkkiä metsäsian; tapahtui, näet, toisinaan näillä seuduilla, että joku porsas karkasi kotoaan ja metsistyi salossa. Minä ammuin tämän otuksen ja laahasin sen mökille.

Sitten otin kirveen ja löin oven sisään, että ryskähti. Sitten laahasin porsaan mökkiin, lähelle pöytää, ja iskin sitä kirveellä kurkkuun ja annoin veren vuotaa maahan – sanon tahallani: maahan, sillä eihän, Jumala paratkoon, tässä hotellissa muuta lattiaa ollutkaan kuin paljas maa, kova maa, ei lautoja nimeksikään. No, nyt otin minä vanhan säkin ja täytin sen suurilla kivillä – niin suurilla kuin jaksoin kantaa – ja laahasin sitä sitten, verisestä siasta asti, pitkin maata ovesta ulos ja metsän läpi aina rantaan saakka, josta keikahutin sen jokeen, ja siihen se samassa upposi. Se oli niin raskas, ett' aivan helposti voi nähdä ruohosta, että siitä oli jotakin laahattu. Oikein kaipasin nyt Tom Sawyeria; sillä tiesinhän kuinka kovasti hän harrasti juur tänkaltaista touhua, ja hän olis keksinyt vielä monta metkua juonen jatkoksi. Hän oli seppä semmoisisissa, kun tarvittiin.

No, mutta viimein repäsin nyt päästäni pivollisen hiusta ja hivelin kirvestä kunnollisesti sianverellä ja tahrasin siihen hiukset kiinni; sitten viskasin koko kapineen nurkkaan. Sitten otin porsaan ja pidin sitä mekollani rintaani vasten (niin ett'ei veri päässyt vuotamaan maahan), ja kannoin sen hyvän matkan päähän tuvasta; sitten läiskähytin sen jokeen. Sill'aikaa pisti päähäni toinenkin juttu. Menin ottamaan jauhosäkin ja vanhan sahani kanootista jälleen ja kannoin ne tupaan. Panin säkin vanhalle paikalleen ja tein reiän sen pohjaan sahallani, sillä meillä ei ollut mitään oikeita ruokaveitsiä tai kahveleita, kun isä ukkokin aina vain käytti linkkuveistään tai puukkoaan pöydässäkin. Sitten kannoin säkin noin sata syltä ruohon poikki ja metsän läpi maan puolelle päin muutamalle matalalle lammelle, joka oli viis virstaa laaja ja täynnään kaislaa ja sorsia

sydänkesällä. Siitä laski pieni joki monta virstaa sisämaahan päin, en tiedä mihin. No, mutta säkistä sateli nyt jauhoja ulos pitkin matkaa, niin että sillä viisin syntyi pieni valkoinen polku tuohon lampeen asti. Pudotin tahallani tielle myöskin ukon kovasimen, niin että näyttäis siltä kuin olis se pudonnut tapaturmassa. Sitten sidoin pienen reiän kiinni seililanka-pätkällä, niin ett'ei jauhosäkki enää vuotanut, ja kannoin säkkini ja sahani jälleen kanootiin.

Nyt oli jo melkein pimeä, ja minä siirsin kanootin sen pikku poukaman suuhun, johon olin sen kätkenyt, ja istuin odottamaan kunnes kuu nousis. Sidottuani ruuhun pajupensaaseen, haukkasin vähän ruokaa ja panin sitten pitkälleni paattiin poltellakseni vähäsen ja miettiäkseni maailman menoa. Minä oletin, että he seuraisivat tuon kivillä täytetyn säkin jälkiä rantaan ja sitten hakisivat minua naaraamalla joesta. Ja sitten seuraisivat he jauhopolkua lammelle asti ja kulkisivat luultavasti pitkin sitä puroa, joka laski siitä ulos, saadakseen kynsiinsä rosvot, jotka olivat tappaneet minut ja varastaneet kaikki tavarat. Joesta he eivät etsi muuta kuin minun kuollutta luurankoani, aattelin mä. Ja siihen he pian kyllästyvät, tuumasin, ja sitten ei minusta enää piittaa kissakaan, ja minä saan venyä missä mun lystää. Jacksonin saari on mulle justiin omiansa; sen minä tunnen perin pohjin, ja sinne ei koskaan kukaan ihminen tule. Ja sieltä voin minä yön aikaan meloa kylään, pasteerailemaan ja hankkimaan itselleni mitä milloinkin tarvitsen. Jacksonin saari, jaa, sielt' olen tästedes kotosin.

Minä olin väsyksissäni aika lailla, ja niinpä sattui, että nukuin siihen paikkaan. Herätessäni sitten en ensimmältä saanut selville ollenkaan, missä oikeastaan olin. Nousin istualle ja tirkistelin ympärilleni, ikäänkuin pikkusen peloissani. Silloin muistin kaikki tyyni. Joki näytti monta, monta virstaa leveältä. Kuuvalo oli niin kirkas, että minä voin laskea montako tukkia ui virrassa sata syltää paikaltani. Kaikki oli hiljaa kuin haudassa, ja niin näytti myöhäiseltä, ja *haisi* niin myöhäiseltä. Niin, kyllähän tiedätten mitä minä meinaan, vaikk'en osaa sit' oikein sanoin selittää.

Haukottelin hiukkasen ja ojentelin raajojani, kun yht'äkkiä kuulin jotain ääntä kaukaa veden poikki. Kuultelin tarkasti ja pian äkkäsin mitä se oli. S'oli airojen kitkuntaa hangoissa hiljaisena yönä. Kurkistelin pajupensaaseen läpi ja näin todellakin veneen uiskentelevan etäällä. En voinut nähdä, montako henkeä siinä oli. Mutta se liukui lähemmälle, ja nyt näin, ett'ei siinä ollut muuta kuin yks mies. Voi, voi, aattelin mä, kai se nyt on ukko, joka tulee, juur kun olis saanut pysyä poissa. Hänen paattinsa ajoi lujan virran mukana vähän alapuolelle minua, mutta pian pyörähytti hän sen rannemmalle suvantoon ja tuli jo niin likelle minua, että melkein olisin ulottunut häneen pyssynpiipulla. No, se oli, kun olikin, isä ukko, – ja hän oli selvänä; sen huomasin hänen soudostaan.

En siinä juur päätäni pidellyt; vaan tuossa paikassa kiiti kanootini salaman nopeudella jokea alaspäin, vaikka hiljaa kuin hiiri ja rannan varjossa. Päästyäni pari virstaa pois päin, laskin ulos keskelle virtaa, sillä läheninpä jo lossivalkamaa, josta ihmiset olis voineet nähdä minut ja huutaa "halloo!" Minä laskin kanootini aivan ajopuiden sekaan ja panin pitkälleni sen pohjalle ja annoin sen sitten ajelehtia eteenpäin muun puuvärkin muassa.

Makasin siinä selälläni ja voin paksusti, poltellen piippua ja katsellen kirkasta taivaan kantta. Taivas näyttää niin kovin syvältä, kun sitä noin katselee maatessaan selällään kuutamossa; en ollut ennen äkännytkään sitä seikkaa. Ja kuinka pitkän matkan päästä sitä kuuleekin vettä pitkin tuommoisena yönä! S'on ihmeellistä. Minä kuulin heidän puhuvan lossivalkamalla, kuulin jumaliste jok'ainoan sanan. Muuan mies sanoi, että päivät nyt oli pitenemässä mukamas ja yöt lyhenemässä. Muuan toinen meinasi, ett'ei mukamas *tämä* yö ainakaan tuntunut lyhyeltä – ja silloin toiset nauroi; ja hän sanoi sen toistamiseen, ja he nauroivat toistamiseen. Sitten he herättivät jonkun toisen toverin ja kertoivat sen hänelle ja nauroivat, mutta hän ei nauranutkaan, vaan käski heidän mennä h – ttiin ja jättää hänet rauhaan. Ensimmäinen puhuja sanoi aikovansa kertoa jutun muijalleen, joka mukamas sais nauraa oikein haljetakseen, mutta hän itse oli kyllä, sanoi hän, laskenut paljon muhkeampiakin kompia parempina päivinä. Sitten sanoi joku, että kello oli vähä vaillo kolmea ja että toivottavasti päivän nousuun ei olis enemmän kuin vähän toista viikkoa. Sitten hiljeni heidän puheensa hiljenemistään, ja minä en enää voinut eroittaa sanoja; kuulin vain jotain muminaa ja vähän väliä naurun pätkän, mutta se tuntui jo tulevan kaukaa.

Minä olin nyt hyvän matkaa lossista. Nousin istualleni, ja siinä oli eessäni Jacksonin saari, pari virstaa alaspäin, jylhine puineen ja kamalan suurena ja paksuna ja pimeänä kuin lyhdytön höyrylaiva. Hietasärkät saaren yläpäässä eivät olleet näkyvissä nyt – tulvan tähden.

Ei kestänyt kauvan, ennenkun olin saareni kohdalla. Kova virta lennätti minut yhtä vauhtia yläpään ohi, mutta sitten tartuin airoihin ja pyörähtyin paattini suvantoon ja laskin maalle Illinoisin puolelle antavaan rantaan. Ajoin kanootini syvään ränniin sannassa, jonka tunsin vanhastaan; minun täytyi työntää syrjään pensaanoksia päästäkseni sisään, ja kun olin vetänyt ylös veneen ja laittanut sen kiinni, ei kukaan voinut sitä nähdä ulkoapäin.

Menin ylös ja istuin kaatuneelle puun-rungolle saaren yläniemessä ja katselin ulospäin lavealle joelle ja noita mustia ajopuita ja ylöspäin vanhaan kotikaupunkiin, josta pari kolme valopilkkua vilkahteli. Tuli myöskin mahdottoman iso tukkilautta uiden jokea alaspäin, ja siinä oli palava lyhty keskellä. Katselin sen luisuntaa eespäin, ja kun se oli ihan minun kohdallani, kuulin jonkun miehen sanovan: "Peräairo ulos! Käännä oikealle!" kuulin sen niin selvästi kuin olis hän huutanut mulle korvaan.

Rupesihan samaan aikaan vähän valkenemaan taivaalla, ja minä menin metsän sisään ja panin pitkälleni, levähtääkseni pikkusen ennen aamiaista.

Kahdeksas luku

Herätessäni sitten oli aurinko jo niin korkealla, että kello jo lie käynyt yhdeksättä. Siitä välittämättä makasin siinä vain eelleen ruohossa ja viileässä varjossa mietiskellen maailman menoa, ja olin tyytyväinen ja vain paksusti. Voinhan nähdä auringon vähän pilkistävän tuuheiden puiden läpi, mutta enimmäkseen oli metsä niin tiheää, että siellä oli puoleksi pimeää tai ainakin hämärää sisässä. Missä päivän valo pursui lehtien läpi, oli siinä ikääskuin teirenpilkkuja sammalessa, ja ne huojuivat vähäsen sinne tänne, ja siitä näin että yläilmassa kävi vähän tuultakin. Muutamassa männyssä istui pari oravaa pöpötellen mulle hyvin ystävällisesti.

Mull'oli siinä niin hyvä olla ja laiskotella, ett'en viitsinyt nousta ylös laittamaan itselleni aamiaista. No, olin juuri nukkua jälleen, kun yht'äkkiä yläjoelta päin kumeasti kuului: "bom!" Nousin kyynänpäälleni ja kuultelin; ja pian pamahti uudestaan. Nousin ylös ja katsoin reistä lehtien läpi, ja minä näin ikääskuin paksun savupilven leijailevan veden päällä, melkein lossipaikan kohdalla. Ja siellä oli myöskin lossivene ajelemassa jokea alaspäin ja täpö täynnään väkeä. Ja nyt minä tiesin mitä siellä hommattiin. "Bom!" Näinhän valkosen savun pölähtävän ulos lossiveneen kyljestä. Hoo, hoo, aattelin mä, kunnialaukauksia mulle! Ampuvat kanoonalla veden yli, saadakseen luurankoni nousemaan pinnalle.

Mull'oli aika lailla nälkä, mutta nyt ei käynyt mennä tekemään ruokatulta; olisivat heti nähneet savun. Sain istua siinä katsomassa kanoonan-savua ja kuulemassa pamauksia. Joki oli siltä kohdalta hyvin leveä, ja sit'on aina turkkasen mieluisa katsella mokomana makeana kesäamuna, kun aurinko paistaa; ja mull'olis ollut oikein hauska istua siinä katselemassa, kun he pyydystelit jäännöksiäni joen pohjasta, kunhan mulla vain olis ollut jotain syötävää. No, mutta satuimpa siinä sitten yht'äkkiä muistamaan, että aina, kun joku on hukkunut, pistetään vähän elohopeaa muutamiin junttapulliin ja annetaan niiden uida virran mukana; jolloin ne pysähtyvät siihen paikkaan, jossa hukkunut luuranko makaa. Nyt menen minä väijymään, tuumasin mä, ja jos joku tuommonen pulla tulee minua hakemaan, niin minä vastaan siitä, että se osuu oikeaan paikkaan. Muutin saaren toiselle rannalle, sille, joka antoi Illinoisin puolelle, koettamaan onneani. Ja mitäs ollakkaan! Siinä tuli totta maarian muhkea junttapulla tanssien veden päällä, ja minä heti sitä tavoittelemaan pitkällä kepillä, mutta mun jalkani luiskahti ja kakku karkasi tiehensä. Minä olin tietysti tällännyt itseni paikkaan, jossa virta juoksi lähinnä rantaa; niin viisas toki olin. No, yht'äkkiä tuli siinä toinen pehmeä pulla purjehtien, ja sillä kertaa onnistuin. Otin pois tulpan ja puistin pois pienen elohopeapallon ja iskin hampaani pullaan. Se oli oikein herrasväen junttapullaa, eikä mitään prostoita.

Minä vain paksusti kuin provasti, istuessani siinä lehдикossa kaatuneen puun päällä mukeltaen makosta leipää ja katsellen lossiveneitä, jossa niin hartaasti minua naarattiin. Ja silloin pisti myös päähäni hyvä aatos. Tulin näet tuumaamaan, että leskirouva Douglas tai pitäjän pastori tai joku muu jumalinen ihminen oli rukoillut, että tämä junttapulla osuisi juur siihen paikkaan, jossa minä olin, ja sen se nyt oli tehnytkin, totta totisesti. Niin että tuosta rukoilemisesta sittenkin mahtaa lähteä jotain. Mutta niin on varmaankin laita ainoastaan jos siihen rupee joku paremman-puoleinen ihminen, niinkuin esimerkiksi pastori tai leskirouva; minulle se ei luonnista, sen olen nähnyt, eikä arvattavasti minun kaltaisilleni.

Sytytin piippuni ja vetelin savuja hyvän aikaa ja odottelin. Lossivene liukui eteenpäin virran kanssa, ja minä laskin että voisin nähdä ketä kaikkia siinä oli, kun se tulisi sille kohdalle, josta olin onkinut junttapullan. Kun se siis nyt oli uinut kappaleen matkaa alas minuun päin, sammutin minä piippuni ja menin aivan lähelle sitä paikkaa, josta olin kaapannut leipäpullan. Siinä panin pitkälleni paksun haarapuun taakse rannassa. Puun haarasta vain kurkistaa läpi.

No, lossivene tuli keikkuen yhä lähemmäs, ja koht'ikään oli se niin likellä, että olisivat voineet pistää ulos lankun ja astua rantaan, jos halutti. Siinä oli väkeä, että vilisi. Isä ukko ja laamanni Thatcher

ja pikku Bessie Thatcher ja Jo Harper ja Tom Sawyer ja hänen vanha tätinsä Polly, ja Sid ja Mary ja koko joukko muita. Kaikki he puhuivat murhasta; mutta yhtäkkiä puuttui katteini puheeseen ja sanoi:

"Tähystäkää tarkasti siellä! Virta käy tässä lähinnä rantaa, ja hän on saattanut tarttua pajupensaisiin jossakin. Niin ainakin toivon."

Minä puolestani en sitä toivonut. Mutta he tukkivat kaikki sille puolen, kallistuivat yli reilingin, melkein vasten naamaani, ja tuijottivat veteen voimiensa takaa. Minä vain nähdä heidät vaikka kuinka selvästi, mutta he eivät voineet nähdä minua. Silloin huutaa katteini:

"Varokaa!" – No, sen sakramentskattu! Kanoona laukesi mulle vasten pläsiä mokomalla ukkospilvellä, että minä menin sokeaksi savusta ja kuuroksi pamauksesta ja luulin olevani aivan mennyttä kalua. Jos vain olisivat arvanneet ladata kuulalla, niin olisivat pitkittä mutkitta saaneet siinä samassa mitä etsivät, nimittäin minun luurankoni. No, pian huomasin kuitenkin, tultuani tolkuilleni taas, ett'ei mulle todenteolla ollut mitään vahinkoa tullut. Lossivene luisti pois päin ja katosi näkyvistäni saaren alaniemekkeen taakse. Kuulin pamauksia silloin tällöin noin tunnin ajan vielä, mutta sitten ne taikusivat. Kuljettuaan ympäri koko saaren, joka oli kolme virstaa pitkä, näkyivät naaraajat väsyneen ja laskivat maalle Missourin puolella ja pötkivät kotiinsa.

No, nyt ei mulla enää ollut mitään hätää. Eihän tämän perästä kukaan huolis ajaa minua takaa. Minä kannoin kaikki kauskuni ylös kanootista ja laitoin itselleni oikein pulskan leiripaikan paksuimpaan metsään. Tekasin vilteistäni jonkinmoisen teltan sateensuojaksi tavaroilleni. Sitten istuin onkimaan ja sain kissakalan ja avasin sen sahallani, ja illan puoleen laitoin nuotiotulen ja paistoin kalan. Syötyäni panin sitten ulos pari koukkuu saadakseni vähän kalaa aamuksikin.

Pimeän tullen istuin nuotioni ääreen polttelemaan, ja s'oli hyvin hauskaa. Mutta hetken päästä rupes kuitenkin tuntumaan hiukan ikävältä, ja niinpä menin istumaan rantaan ja kuultelin virran virinää ja laskin tähtiä taivaslaella ja ajopuita ja tukkia joessa, ja sitten menin takasin ja panin maata. Se on sittenkin paras konsti, kun on ikävä, sillä silloin unohtuu pian koko tämä matoinen maailma.

No, mutta sillä viisin meni kolme päivää ja yötä. Mutta neljäntenä päivänä sitten lähdin tutkimusretkelle yltympäri saartani. Olihan se, näettekös, minun saareni, ja minä tahdoin tietää mitä kaikkia siellä olis. Löysin aika lujasti mansikoita, kypsiä ja priima tavaraa, ja koko paljon vaaramia, jopa kirsimarjojakin, puolikypsiä, ja metsärypäleitä, jotka vasta kävivät nuppuun. Ne tulisivat mulle vielä hyvään tarpeeseen, aattelin mä.

No, minä kuljeksin sinne tänne metsässä, kunnes arvelin olevani melkein saaren toisessa päässä, leiristäni lukien. Mull'oli pyssy muassani, mutt'en ollut mitään ampunut; pidin sitä vain turvanani tänkaltaisella retkellä; saisinhan metsänriistaa likemmältäkin. No, ja nyt olin äkkiarvaamatta melkein kompastua suureen käärmeeseen, ja se kiemuroi sukkelasti pois päin ruohon ja kukkien läpi, ja minä perästä antaakseni sille parven haulia niskaan. Karkasin päälle minkä ennätin, kun yhtäkkiä hyppäsin – suorastaan nuotiotulen tuhkaan, joka vielä savusi.

Sydämeni lensi ylös keuhkoihin, pahanpäiväisesti pamppaillen. Eikä siin' aikaa ollut katsella ympärilleni, vaan viilsin mä tieheni varvasnenällä mink' ennätin. Tuon tuostakin seisahuin hetkiseksi tiheimpään metsikköön ja kuultelin; mutta rintani hengitti niin kovaa, ett'en voinut muuta kuullakkaan. Sitten juoksin taas eteenpäin ja seisahuin taas kuultelemaan, ja sillä viisin sitten pitkin matkaa. Jos näin puunkannon, luulin sitä ihmiseksi; jos astuin kuivalle oksalle ja se rapsahti poikki, niin tuntui siltä, kuin joku junkkari olis leikannut henkeni, jota hengitin ulos, kahteen osaan ja jättänyt niistä ainoastaan toisen mulle, vieläpä pienimmän.

Tullessani viho viimeinkin leirilleni, tuntui kuin en olis ollut oikein riski sinä päivänä; mutta aika oli täpäällä, aattelin mä. Ja niinpä laahasin kaikki tavarani kanootiin taas, kiireintä myöten, ja sammutin tulen ja potkasin tuhkat ja kekäleet hajalle, että se mukamas näyttäis vanhalta, hylätyltä nuotiolta. Ja sitten kiipesin mä puuhun.

Siinä istua kökötin pari tuntia, näkemättä mitään tai kuulematta mitään, vaikka minä *tykkäsin* näkeväni jos jotakin, satoja kertoja. No, mutta sainhan tietysti viimein kyllekseni siitä, ja niin kapusin

alas jälleen ja pujahin tiheään metsään, katsellen alinomaa ympärilleni. Koko päivänä en saanut syödäkseni muuta kuin vähän marjoja ja kurjia räpäpiäisiä aamiaisesta.

Pimeän tullen rupesi nälkä minua tonkimaan aika lailla. Minä laskin sentähden veneeni vesille ennen kuun nousua ja meloin Illinoisin puolelle, noin puoli virstaa jokea alaspäin. Siellä menin metsään ja laitoin valkean ja paistoin itselleni illallisen. Tuumasin olla siellä yötä, mutta juur kun olin panna pitkälleni, kuulin yhtäkkiä hevos-kavioiden klopsivan, ja sitten kuulin ihmisääniä. Kankutin kapineeni kanootiin jälleen mitä kiireimmiten ja sitten ryömin metsän läpi katsomaan mitä siellä oli. Eikä aikaakaan ennenkun joku sanoi:

"Jäärään tähän yöksi. Hevosluuskat ovat uupuneet."

Sänttäsin kanootilleni, laskin vesille ja meloin takasin saarelleni, vanhaan paikkaan. Panin sitte maata kanootiin.

Enhän kuitenkaan paljoa nukkunut. Oli niin ajattelemista. Joka kerta, kun silmäni painuivat kiinni, tuntui siltä kuin joku olis tarttunut minua niskaan. Vääntelin, kääntelin siinä sillä viisin pari tuntia; mutta viimein aattelin: Tämä ei käy laatuun. Minun täytyy saada selkoa asiasta, kävi miten kävi. Ketä märehitii täällä saarella muita kuin minä? – Niin tuumasin ja päätin, ja sitten tuntui heti paremmalta.

No, tuumasta toimeen. Otin melan ja väänsin kanootin pois pari syltää rannasta ja annoin sen sitten uida virran mukana puiden varjossa. Oli komea kuutamo ja rannan-varjon ulkopuolella melkein yhtä valoisaa kuin päivällä. Annoin mennä sillä viisin noin tunnin ajan, ja kaikki oli hiiren hiljaa. Tulin viimein lähelle saaren alimmaista nientä, ja samassa tuli viileä tuulenviuhka, ja s'oli tietysti samaa kuin olis sanottu, että yö oli lopussa. Annoin kanootille käänteeseen melalla, ja sen kokka kävi rantaan. Otin pyssyni ja pyörähin metsään, sinneppäin, jossa olin juossut nuotiotuhkan yli. Mutta enhän löytänyt tuota paikkaa pitkään aikaan. Yhtäkkiä näin sitten kuitenkin jotain välkähtävän kaukaa puiden välistä. Hiivin sinneppäin, hiljaa ja varovasti. Pian olin likempänä. Kas sitä vain! Siinä makasi totta maarian nuotion ääressä muuan mies. Ja totta puhuakseni tunsin vähän kylmää väristystä pitkien selkärankaani. Hänellä oli viltti käärittynä pään ympäri, joka oli aivan likellä liekkiä, kuin olis hän aikonut sitä paistiksi. Minä kyykistyin alas pensaan taakse, noin kolme kyynärää miehestä, ja pidin häntä tarkasti silmällä. Nyt oli jo melkein täysi päivä. Hetken päästä heitti hän viltin naamaltaan, haukotteli ja oikoi koipiaan. He, he, he! Siinähan loikoi eessäni fröökynä Watsonin Jim! Puolihupsuna ilosta huusin:

"Hehei, Jim!" ja hyppäsin sinne pensaan takaa.

Hän lensi ylös ja tuijotti minuun, kauhistus naamallaan. Ja sitten lankesi hän polvilleen ja pani kätensä ristiin ja vinkui värisevällä äänellä:

"Älä lyö Jim parkaa, älä lyö! Ei oo Jim koskaan tehny mittään pahhaa aaveille. Min'oon aina tykänny hirveän paljon kuolleista ja ollu hyvä niille. Armaha nyt Jim parkaa ja mee jokkeen jällens, jost' oot kotosin, ja älä pelätä vanhaa Jim parkaa, jok' aina oli niin kiltti sulle."

No, eihän siinä toki kauvan viipynyt, ennenkun sain hänen näkemään, ett'en ollut mikään aave. Ja min'olin niin ilonen, ett'oikein. Eihän ollut ikävä enää. Minä sanoin hänelle, ett'en minä puolestani pelännyt että *hän* kantelis ihmisille missä minä olin. Juttelin siinä sillä viisin lakkaamatta, mutta hän vain istui ja tirkisteli minuun sanomatta sanaakaan. Viimein sanoin:

"Hoho! johan aurinko on korkealla. Kohennappa tulta, että saadaan aamiaista."

"Eihän se maksa vaivaa, kun ei oo muuta mitä keitetäis ku mansikoita ja mokomaa roskaa. Mutt' onhan sulla pyssy näämmä. Kenties saatais sillä jottai parempaa syyäksemmä ku mansikoita."

"Mansikoita ja mointa roskaa? Silläkö sinä täällä elät?"

"Ei yhtään palaa muuta, ei yhtään."

"No, hyvänen aika! Kauanko sitten olet ollut täällä saarella?"

"Tulin tänne yöllä sen päivän päästä, kun tappovat sinun."

"Hä? Silloin jo?"

"Jaa, jaa, just präsiis."

"Ja tuommosta kananruokaa vain olet saanut syödäkses?"

"Jaa, jaa, just präsiis."

"Silloin mahtaa nälkä tonkia mahaas pahanpäiväisesti?"

"Jaksasin syyä kokonaisen hevosen, luulen ma. Kuin kauvan oot *sinä* ollu saarella?"

"Siitä illasta asti kuin tappoivat minun."

"Voi, kiesus! No, millä Herran tähän sin'oot eläny? Mutta kas, onhan sulla pyssy. S'on hyvä, se. Mee nyt ja ammu jottai, niin minä laitan tulen."

Me mentiin sinneppäin, missä kanooti oli, ja sill'aikaa kun hän teki tulen ruohoiseen avopaikkaan puiden välissä, juoksin minä noutamaan jauhoja ja läskiä ja paistinpannun ja kahvia ja kahvipannun ja tinakupin. Nähdessään kaiken tämän rikkauden, Jim vallan ällistyi ja luuli, että s'oli noituutta. Mutta sitten istuin onkimaan ja sain kelpo kissakalan, jonka Jim perkkasi linkkuveitsellään ja pani paistumaan.

Pian oli ruoka valmiina, ja me istuttiin ruohoon ja syötiin, ja mainiolta maistui lämmin ateria. Jim parka ahmi kuin nälkäinen susi, ja eihän se kummaa ollutkaan. Kun viimein oli saatu kylliksemme, kallistuttiin me laiskottelemaan ja voitiin paksusti.

Hetken päästä sanoi Jim:

"Mutta kuules, Huck, kuka s'oli ku tapettiin siellä mökissä, kosk'ei s'ollu *sinä*?"

Kerroin hänelle koko juonen, ja hän sanoi, että s'oli saakelin sukkela. Tom Sawyerkaan ei olis keksinyt parempaa mukamas. Mutta sitten sanoin minä:

"Mutta mistä se tulee oikeastaan, että *sinä* oot täällä, Jim?"

Hän näytti hiukan hätäntyneeltä eikä hetkeen hiiskunut sanaakaan.

Mutta sitten hän sanoi:

"Kenties paras, ett' annetaan sen olla."

"Miksikä niin, Jim?"

"Hm, onhan syitä. Mutt' ethän *sinä* kantele, Huck kulta, jos sanon miten s'oli. Hä? Ethän kantele, Huck?"

"No, johan nyt! Ole huoleti, Jim."

"No, hyvä. Min' uskon sinua, Huck. Katos, s'oli niin, että – että minä *karkasin tieheni*."

"No, mutta Jim!"

"Joo, joo, niin s'oli. Mutta *sinä* lupasit, ett'et kantelis, Huck.

Muistakko, että lupasit ett'et kantelis kellekkään?"

"No, minä lupasin, ja minä pysyn sanassani, s'on vissi se. Hiis vieköön! Haukkukoot minua neekerinvarkaaks ja aplisonisti¹ roistoksi kuinka paljon tahansa; min'en siitä välitä. Minä en kantele, ja minä en syö sanaani, en kuuna päivänä. No, kas niin. Puhu suus puhtaaks nyt. Anna tulla."

"No niin, s'oli tällä viisin. Vanaha pröökynä – ei, vaan pröökynä Watson – hän toru minua ja jankutti ja nalkutti niin pirusti aamusta iltaan; mutt'ei siitä mittään; hän sano yhtäkaikki aina, ett'ei hän möis minua eteläänpäin, sinne Orleansiin. No, mutta viime aikona näin mä, että siellä kuleksi ja nuuski tommonen orjakauppias nurkissa, ja sillon ma tulin vähä alakuloseks. No, yhtenä iltana myöhäseen, kun pröökynä ja leskirouva jutteli kamarissa, ol' ovi vähä raollaan, ja minä satun olemaan takana. Ja minä kuulin, kun pröökynä sano, että hän aiko myyä minut Orleansiin, vaikka hän ei koskaan ollu sitä toivonu mukamas. Mutta nyt mukamas minusta maksettais kahareksan sattaa dollaria, ja s'oli, sano hän, niin paljon rahhaa, että s'olis melkein jumalan kaittelumuksen ylenkattomista, jos ei hän ottais sitä vastaan. Vanaha prouva, hän koitti saara häntä purkamaan sitä tuumaa; mutta minä en jääny orottamaan ennää mitä he sitte sanois, vaan minä sain kintut alleni ja korjasin siitä luuni, kuin tuulessa.

¹ Huck tarkoittaa *abolitionist'ia* (sanasta abolition, lakkauttaminen), jolla nimellä merkittiin neekerijoukkojen lakkauttamisen harrastajia. Suomentajan muist.

"Minä lönkötin ensin alas mäkkee ja tuumasin siepata paatin rannasta, yläpuolella kaupunkii, mutta siell'oli vielä liika paljo väkkee liikkeellä, niin että minä piilotin itteni vanhaan tynnyriverstaaseen orottaakseni siks ku kukin olis menny tiehens. No, mutta minä sain jäää sinne koko yöks, sillä siell'oli aina vain tulijoita ja menijöitä. Ja noin kuuren aikaan aamulla niin rupes paatteja kulkemaan ohi, ja melkein joka paatissa ne jutteli, että sun isä retkus oli tullu yöllä kaupunkiin ja kertonu että n'oli tappanu sinun. Ja viimiset paatit oli täynnä herroja ja prouvia, jotka oli menossa sinne paikalle kattomaan. Ja paljo siellä puhuttiin sinun hirveästä kuolemastas, Huck, ja minä olin niin julumasti pahoillani siitä, mutta nyt en olekkaan yhtään pahoillani enää, Huck.

"No, minä makasin siellä sahajauhoissa koko päivän. Ja kyllähän mulle tuli aika lailla näläkä, mutta peloissani en mä ollu, kun tiesin, että pröökynä ja vanaha prouva menis raamatunselitykseen varahain aamulla ja että he ei kaipais mua ennenku illalla, kun minä ruukkasin tulla kottii elukkain kanss, ja ne muut palveljat tietysti pittäis friipäivää herrasväen ollessa poissa, niin että ne ei minusta välittäis.

"No, kun tuli pimnee, lähin minä tallustamaan ylöspäin pitkin joen rantaa ja kulin pari virstaa kunnes tulin autiolle paikalle; ja tuumasin mä siinä sitte mitä tekisin. Jos yrittäsin käyrä jalkasin erespäin, niin ne pian tulis jälilleni koirillans, ja jos varastasin paatin, niin ne pian kaipais sitä paattia ja ymmärtäis, että minä olin sen ottanu, nääkkös, ja ne ottas sitte selkoo, miss olisin noussu maihin, ja nuuskis jäläkiäni. Ja niin päätin mä, että uiskenteleva tukkilautta olis paras, se ei tekis mittään jäläkiä.

"No, pian näinkin valon, joka tuli ajaen jokkee alaspäin, ja s'oli valoa tukkilautan lyhyrystä. Minä hyppäsin vetteen ja uin sitä kohoren ja pysytin itteäni ajopuiren seassa, eikä kukkaan minua nähäny, kun oli pimnee. Ja kun lautta ui ohi, kapusin mä ylös sen peräpuolelle ja panin maata siihen. Väki oli kaikki etupuolella, jossa lyhyryt oli. Ja virta oli kova, niin että minä aattelin että sillä viisin ennättäsin parikymmentä virstaa ennen päivän koittoo, ja sitte luiskahtasin vetteen ja uisin rantaan ja pujahtasin mettään siell' Illinoisin puolella.

"Mutta mull'oli paha onni sillä kertaa. Justiin kun me oltiin saaren yläpään kohoralla, niin tuli yks noista pirun miehistä käyren perään päin lyhty käressä. Siin'ei ollu väärtti ruveta orottamaan, vaan minä luiskahin vetteen taas ja uin saareen päin. No, minä luulin pääseväni maalle missä hyväns, mutta mitä vielä! Ranta oli perhanan jyrkkä, ja minä sain uia pitkän matkan ennenkun pääsin maihin. Mutta pääsinpähän viimeinki ja menin sitte mettään ja tuumasin ittekseni, että piru vie en rupeiskaen enää mihinkään tekemisiin tukkilauttain kanss niinkauvan kun he tolla viisin retustelit ympäri lyhyryins kanss. Mull'oli piippuni ja vähä kessutupakkaa ja tulitikkuja lakissani, ja n'oli pysyny kuivana, niin että mull'oli aika hyvä olla."

"Vai niin, ja sull'ei ollut mitään syömistä koko aikana, mies raukka.

Mainiota. Kuulitko, miten he ampuivat kanoonalla?"

"Kyllä, ja mä tiesin että ne ampu sulle. Ja mä näin veneen kulkevan ohi myös; istuin puskein takana kattomassa."

Pikku parvi poikalintuja tuli lentäen samassa; lensivät pari syltä, laskivat maahan ja lensivät taas. Jim sanoi, että se merkitsi sadetta. Hän sanoi, että sit' oikeastaan merkitsi se, kun kananpojat tai tyttötiitiset sillä viisin lensivät, mutt' että hän ajatteli, että s'oli sama, jos poikalinnut sitä teki. Minä tahdoin pyydystää niistä muutamia, mutta Jim pani kovasti vastaan, sanoen että se merkitsi kuolemaa mukamas. Hän sanoi, että hänen isänsä kerran makasi hyvin kipeänä, ja yks heistä silloin pyydysti linnun, ja nyt sanoi hänen mummunsa että hänen isänsä kuolis, ja hän kuolikin.

Jim sanoi myöskin ett'ei koskaan pidä räknätä niitä aineita, joita keitetään päivälliseksi; se mukamas tietää kovaa onnea. Eikä myöskään pidä puistaa leipämuruja pöytäliinasta auringon laskettua, sanoi hän; se tietää sekin kovaa onnea. Hän sanoi, että jos jollakin on mehiläispesä ja hän kuolee, niin pitää räknätä mehiläiset ennen auringonnousua ens' aamuna; muuten mukamas mehiläiset kaikki sairastuvat ja jättävät työnsä ja kuolevat. Jim sanoi, että mehiläiset ei pistä hupattoja; mutta sitä minä en uskonut, sillä minä olin koetellut niitä kerran pari, ja ne ei pistänyt minua.

Olinhan kuullut yhtä ja toista tänkaltaisista asioista ennen, mutt'en suinkaan kaikkia. Jim, hän tunsi kaikellaiset merkit ja enteet. Hän sanoi ylimalkain tietävänsä kaikki. Minä sanoin, että näytti siltä, kuin hän tuntis ainoastaan pahat merkit, ja kysyin, eikö hän tietäisi mitään hyviäkin. Silloin sanoi hän:

"Niitä ei ole paljon, ja mitä hyötyä niistä olisikaan? Jos jottai hyvää tapahtuu, niin ennättäähän aina *sen* saara tietää." Ja sitten hän sanoi: "Jos sulla on paljon karvoja käsivarsissa ja rinnassa, niin se merkitsee, että sinusta tulloo rikas mies. No, *se* nyt sentään voi olla hyvä tietää, sillä jos oot köyhä ennastaan ja köyhyys mielestäsi kestää liian kauvan, niin saattaahan tapahtua, että meet tappamaan ittes suutuksissas. Mutta jos tuosta merkistä näet, että kerran mailmassa tuut rikkaaks, niin voit malttaa mieltäs ja orottaa; voit kenties saara lainakskin rahhoo, kun rintakarvat on niinku takauksessa."

"Onko sulla paljon karvoja käsivarsissa ja rinnassa, Jim?"

"Senhän näet."

"No, ootko sinä sitten rikas, sinä?"

"Enhän oo, mutta min'oon kerran ollu rikas ja kukaties tuun rikkaaks vieläkin. Olihan mulla, nääkkös, kerran koko neljätoista dollaria, mutta kova onni tahtoi että rupesin pikuleeraamaan, ja siilon meni kaikki tyyni h – vettiin taas."

"Millä sinä pekuleerasit, Jim?"

"Karjakaupalla, tiiäkkös. Sijotin kymmenen dollaria lehemään. Mutta sitä en tee toiste. Eräänä päivänä tuo lehemä petti minut ja kuoli."

"Ja sinä menetit kymppis."

"En kokonaan. Menetin vain noin yhyreksän dollaria, sillä minä möin nahan ja talin yhyrestä dollarista ja kymmenestä centistä."

"No, silloinhan sulia vielä oli viis dollaria ja kymmenen centtiä jälellä. Pekuleerasitko vielä niilläkin?"

"Pikuleerasin. Muistathan tuota vanahan patruuna Bradishin puujalka neekeriä? Hän perusti tommosen pankin ja sanoi, että jokainen, joka panis siihen yhyren dollarin, sais vuoren loputtua nelijä dollaria. No, kaikki pitäjän neekerit pani rahoja puujalan pankkiin, mutta eihän niill'ollu kelläkään siihen paljon panemista. Minä olin ainoa varakkaampi; ja minä tietysti vaarin että mun piti saara enemmän kuin nelijä dollaria voittoo. Jos en saa mitä taharon, sanoin mä, niin perustan minä pankin itte, piru vie teenkin niin. No, patruunan puujalka rupes pelekäämään 'kilpailua', kuten hän sano, sill'eihän kannattas kaks pankkia, meinas hän; ja sitte hän sano, että jos minä tahtosin panna nuo viis dollariani hänen pankkiins, niin minä vuoren lopussa saisin vissisti kolomekymmentäviis dollaria."

"No, se nyt rupeis vetelemään, tykkäsin mä, ja niinpä paninkin rahani pankkiin; tuumasin sitte, kun saisin ne kolomekymmentäviis dollaria, ruveta tekemään ahväärejä heti ja koota paljon, paljon. Tapasin erään neekerin, nimeltä Bob, jok'oli kaapannut lankkulautan, jost'ei hänen isäntänsä mittään tienny. Minä nyt ostin Bobilta tään lautan ja sanoin, että hän sais ne kolomekymmentäviis dollaria kun vuosi olis loppunu. Mutta – onko maar mokomaa kuultu? Yöllä kävi joku roisto varastamassa koko lankkulautan, ja seuraavana päivänä tulee tuo p – leen puujalka neekeri sanoen että pankki oli 'lakkauttanut maksunsa' mukamas. Ja aivan oikein; me emmä saanu penniäkään."

"No, mitä teit sinä kymmenellä centillä, Jim?"

"Joo, minä tuumasin sillä pittää lystiä pikkusen, mutta sitte näin mä semmosta unta, että mun piti antaa ne yhyrelle neekerille, jonka nimi oli Balum – niin, ne haukkuu häntä kylän kesken Pöllö-Balumiksi, sillä ompahan ikääsku vähän yksinkertanen, mies parka. Mutta häll'on hyvä lykky, sitä sannoo kaikki; ja minä näin, että mull'oli hiton huono lykky. No, minä näin siinä unessa, että jos Balum sais ne kymmenen centtiä, niin minä voittasin niillä paljon. No, Balum otti rahat, ja sitte kuuli hän sunnuntaina kirkossa, kun pappi sano, että joka antaa köyhille, hän lainaa Herralle ja saapi satakertaisesti takasin. Ja paikalla pistää Pöllö-Balum minun kymmenen centtiäni haaviin ja istuu sitte orottamaan mitä siitä lähtis."

"No, mitä siitä lähti, Jim?"

"Mitäkö siitä lähti? Ei niin mittään, ei yhtään penniä. Rahani oli mennyttä kalua, eikä Pöllö-Balumkaan saanu eres mit'oli pannu. Johan nyt! Ja minä en, piru vie, ennää lainaa pois rahojani sillä viisin. Tuo pappi ei kelepaa takaukseen; hän on petkuttaja. Olisin eres saanu takasin kymmenen centtini, ilman inträssii. Mutta sinne meni jumaliste koko pääomakin."

"No, no, Jim. Eihän siitä nyt mitään. Tiedäthän että kuitenkin kerran maailmassa tulet rikkaaks, jos saat elää kaikkine karvoines."

"No niin. Ja oikeimmittee oonkin minä upporikas nyt jo. Onhan, nääkkös, mulla nyt omana tää ruumiini ja sieluni, ja niiren hinta on kahareksan sattaa dollaria. Kumpahan mulla vain olis ne selevässä rahassa! En parempaa pyytäkään."

Yhdeksäs luku

Olin saanut päähäni, että meidän piti mennä katsomaan muuatta paikkaa keskellä saarta, jonka olin löytänyt retkeillessäni siellä ympäri. No, me mentiinkin nyt, eikä siinä kauvan viipynyt ennenkun olimme perillä, sillä olihan koko saari ainoastaan kolme virstaa pitkä ja puoli virstaa leveä.

Siin'oli pitkäkallainen vuoriselänne, noin neljäkymmentä jalkaa korkea, luulen mä. Meill'oli täysi työ päästä sinne ylös, sillä noustava rinne oli hyvin jyrkkä ja pensaikko niin turkkasen tiheää. Me tallusteltiin ja kavuttiin siellä kaikkialla, ja miten olikaan, tuli yhtäkkiä eteemme isollainen luola lähellä korkeinta kohtaa ja sillä kyljellä, joka antaa Illinoisin puolelle. Luola oli niin suuri kuin pari tavallista huonetta yhdessä jonossa ja niin korkea, että Jim voi seisoa aivan pystyssä siellä sisässä. Siell'oli viileä olla. Ja Jim tahtoi, että me heti laahattais kaikki kapineemme sinne sisään, mutta siitä en minä oikein tykännyt, sillä tuo kapuaminen ees takasin, jyrkkää rinnettä ylös ja alas, kävis kaikkea muuta kuin hauskaksi.

Mutta Jim piti puoltaan myöskin ja sanoi, että jos meill'olis kanooti kätkettynä hyvään paikkaan ja kaikki kapineemme luolassa, niin voitais me pötkiä sinne piiloon, jos joku sattuis tulemaan saarelle, ja heidän olis mahdoton meitä löytää, jos ei heillä kenties sattuis olemaan verikoiria. Ja sitä pait hän sanoi, että olithan mukamas pienet linnut sanoneet että pian rupeis satamaan, ja tahdoinko minä nyt, kysyi hän, että kaikki kauskumme kastuisivat.

No, enhän sitä tahtonut, ja me mentiin takasin ja soudettiin kanooti luolan kohdalle ja kannettiin laahattiin kaikki kauskumme luolaan. Sitten nuuskimme sopivan paikan rannasta läheltä luola ja kätkimme siihen kanootin, pajupensaiden peittoon. Ja sitten me haettiin kalakoukut ja saatiin vähän kaloja. Panimme sitten ulos koukut taas ja rupesimme laittamaan päivällistä.

Luolan suu oli niin iso, että siit'olis mahtunut läpi suuri rankkitynnyri, ja oven sisäpuolella vähän syrjään päin oli isohko laattakivi, joka oli aivan omiaan tulensijaksi. Siihen teimmekin tulen ja rupesimme keittämään päivällisruokaa.

Me levitettiin sitten vilttimme pöytäliinaksi ja matoksi samalla kertaa ja söimme ruokamme hyvällä maulla. Sitten ladottiin me kaikki muut kauskut ja kapineet luolan perukkaan. Vähän ajan päästä rupe si yhtäkkiä pimenemään ja sitten jyrisemään ja salamoimaan; linnut olit olleet aivan oikeassa. Samassa alkoi myöskin sataa kuin kaatamalla, ja tuuli vinkui ja ulvoi kuin tuomiopäivänä. S'oli vasta rajuilmaa, oikein priima sorttia. Toisinaan oli niin pimeätä, että koko maailma luola ulkopuolella näytti sini-mustalta; ja sade tulvasi alas niin paksuna, että puut vähän matkan päästä tuntuivat harmailta kuin lukinverkot; ja tuon tuostakin tuli vihuri vinkuen, joka painoi puut alaspäin, niin että lehtien vaalea takapuoli tuli näkyviin; ja pian perästäpäin puski läpi avaruuden oikea ilmanhalkasija, joka saattoi puut huiskuttamaan oksiaan kuin hullut; ja sitten, justiin kun oli pimeintä ja mustinta, – *sh!* – tuli leimaus loistaen kuin olis aurinko haljennut, ja me nähtiin sen häikäsevässä valossa, miten puunlatvat monen sadan kyynärän päässä kumartuivat maahan päin; ja sitten tuli yhtäkkiä pilkkosen pimeä taas ja ukkonen jyrähti niin, ett'olis luullut koko maailman räjähtävän ilmaan, ja sitten – bom, bombeli, bombeli, bombeli – ylimmästä taivaasta alaspäin maapallon alapuolelle asti, aivan kuin rullataan tyhjiä tynnyreitä alas pitkiä, kaikuvia rappusia myöten.

"Tääll'on meidän hyvä olla, Jim; eikös niin?" sanoin minä. "En vaihtais tätä paikkaa mihinkään. Annappa tänne vähän kalaa vielä ja palanen ohraleipää."

"Niin, niin, sinä et olis täällä nyt, jos ei vanahaa Jimiä olis ollu. Sinä olisit tuolla alahalla mettässä ilman päivällistä ja läpimärkänä, jos olis käyny sinun nokkas mukkaan. Poikalinnut ne tietää ne millon ruppee satamaan. Vai mitä?"

Vesi nousi ja nousi vain vielä kymmenen ja pari päivää, kunnes se viimein tulvaili yli joen äyräitten, ja niin hyvin saarella kuin Illinoisin puolella oli kolme neljä jalkaa vettä kaikilla alavilla paikoilla. Missourin puolella oli ranta niin korkea, ett'ei tulva päässyt paisumaan sen yli.

Siihen aikaan soudeltiin me huviksemme kanootillamme ristin rastin saarella. Metsässä siellä oli niin vilposta ja varjosaa, vaikka aurinko olis kuinka paahtanut ulkopuolella. Me kierreltiin sinne tänne puiden välissä, ja paikka paikoin oli viiniköynnöksiä niin tiheässä, että meidän täytyi palata takasin ja mennä toista tietä. Joka vanhan alaspainuneen puun päällä istua kökötti kaniineja tai kiemurteli käärmeitä tai muita semmoisia itikoita; ja kun saari oli ollut tulvan alla pari päivää, kävi ne niin kesyiksi, nälissään kun olivat, ett' olis voinut pyydystää niitä käsin, jos halutti. Koko vuoriselkä, jossa luolamme piileskeli, oli niitä aivan täynnään. Niist' olis tuota pikaa saanut kelpo kokoelman ulkomaan eläimiä, näytettäväks markkinoilla. Mutta me ei niistä piitattu.

Sen sijaan saimme me muuanna yönä kelpo kokoelman muhkeita kuusilankkuja. S'oli kakstoista jalkaa leveä ja noin viis-, kuustoista jalkaa pitkä lautta, jonka ylin kohta oli kuus seitsemän tuumaa veden yli. N'oli paksuja ja sileitä lankkuja. Myös nähtiin me toisinaan sahapuita menevän ohi päivän valossakin, mutta me annettiin niiden mennä; me ei oikein tahdottu näyttää itseämme päivän valossa.

Eräänä toisena yönä, kun me oltiin saaren yläniemen päässä, juur ennen aamunkoittoa, tuli länsipuolella ajelehtien kokonainen, kaksikerroksinen hirsitalo. S'oli aivan eheä, vaikka joteskin kallellaan. Me soudettiin sinne ja ryömittiin sisään muutamasta avoimesta ikkunasta. Mutt' oli niin pimeä vielä, ett'emme juur mitään nähneet. Siispä panimme kiinni kanootin, ja me istuttiin siihen odottamaan.

No, me tultiin saaren alaniemen kohdalle, ja silloin rupes päivä valkenemaan. Me katsottiin sisään ikkunasta ja voimme nähdä yhden sängyn ja pöydän ja kaks vanhaa tuolia ja koko joukon kauskia sikin sokin lattialla; ja seinässä riippui vähän vaatteita. Perimmäisessä nurkassa makasi muuan möhkäle, joka näytti miehen ruumiilta. Jim huusi "Halloo! Kuka siell'on?"

Mutta se ei liikahtanutkaan. Silloin hallooasin minä; mutta turhaan.

Jim sanoi nyt:

"Tuo mies ei nuku – hän on kuollu. Oo sinä tässä – minä meen kattomaan."

Hän meni sinne ja kumartui alas ja katseli miestä tarkasti hetken aikaa. Sitten sanoi hän:

"Niin, niin – s'on kuollu mies, ja ihka alasti on hän myös. Hänt'on ammuttu selekään. Lie ollu kuolluna pari kolme päivää. Tuu sissään sinä, Huck, mutt' älä katto häntä naamaan – hän näyttää niin sikamaiselta."

No, eihän mun haluttanutkaan häntä katsoa. Jim heitti hänen päälleen muutamia vanhoja ryysyjä, mutta hänen ei olis tarvinnut sitä tehdä; minä en katsonut sinneppäinkään. Siell'oli huiskin haiskin pitkin lattiaa koko joukko vanhoja likaisia pelikorttia ja vanhoja viinapulloja ja pari naamaria mustasta verasta. Ja seinät oli täynnä mitä kömpelöimpiä, hiilellä piirrelyjä kuvia ja sanoja. Mutta seinässä riippui myös kaksi vanhaa likaista karttuuni-leninkiä ja naispäähine ja vähän naisten alusvaatteita ja vähän miesten vaatteitakin. Me kannettiin kaikki tyyni kanootiin; saattaishan niistä vielä olla jotain hyötyä. Lattialla makasi vanha kirjava olkihattu; sen otin minä myös. Ja yhdessä pullossa oli vähän maitoa ja sen suussa tutti, semmonen josta ruukataan imettää kapalolapsia. Olisimme ottaneet pullon, mutta s'oli rikki ja halkesi kahtia, kun siihen koskimme. Myöskin oli siellä yhdessä nurkassa vanha arkku ja vanha ränstynyt karvakapsäkki. N'oli auki, mutta niiss'ei ollut muuta kuin arvotonta romua. Päätän sekaotkusta, jossa kaikki siellä venyi, niin olivat ihmiset pitäneet kovaa kiirettä sieltä lähteissään, katsomatta sen tarkemmin mitä ottivat mukaansa, mitä ei.

Me löysimme vielä vanhan tinalyhdyn ja varrettoman lihaveitsen ja uuden kaksteräisen puukon ja vähän talikynttilöitä ja kynttilänjalan tinasta ja tinapikarin ja vanhan sänkypeiton ja pussin, joss'oli lankaa, silmäneuloja ja vaksia ja nuppineuloja. Ja sitte vielä kirveen ja vähän nauvoja ja pitkän-siiman koukkuineen ja kääryn pukinnahkoja ja koiran kaulavyön ja hevosenkengän ja muutamia tyhjiä lääkepulloja; ja juur kun me oltiin menossa, löysin minä varsin hyvän kamman ja Jim vanhan viulunjousen ja puujalan. Siinä ei ollut remeliä, mutta muuten s'oli hyvä jalka, vaikka liian pitkä mulle ja liian lyhyt Jimille, ja me ei löydetty sen paria, vaikka haimme joka paikasta.

Niinkuin näette, oli meidän saaliimme siis sinä siunattuna aamuna ylimalkain hyvin runsas. Kun me oltiin poislähössä, venyttiin me jo puoli virstaa saaren alapuolella, ja silloin oli jo melkein valoisa päivä, niin että minä annoin Jimin panna maata kanootin pohjalle ja viskasin hänen päällensä sänkypeiton; sillä jos hän olis istunut naama paljaana veneessä, olis kuka hyvänsä tuntenut hänet neekeriksi ja meidän hauska elämämme kenties ollut lopussa. Minä meloin Illinoisin puolelle, ja sitä tehdessäni ajoi meitä virta kappaleen matkaa alaspäin. Mutta sitten pääsin suvantoon rannassa ja hiivin siinä varovaisesti eteenpäin. En nähnyt yhtään ihmistä, ja me tultiin ihka eheänä kotiin.

Kymmenes luku

Syötyämme aamiaista, rupesin minä pakisemaan tuosta kuolleesta miehestä ja mietiskelemään miten hän oli tullut murhatuksi ja jätetyksi tuolla viisin tuuliajolle; mutta Jimiä ei maittanut mikään pakina asiasta. Hän sanoi että se tuottaa pahaa lykkyä, kun puhutaan kuolleista; ja sitä paitsi voi pistää heidän päähänsä tulla kummittelemaan, sanoi hän; ja erittäinkin on ruumiilla, jok'ei ole tullut haudatuksi, suuri taipumus kummittelemaan – paljon enemmän kuin sillä, jok'on saanut kunniallisen hautauksen ja voi paksusti. Niin meinasi Jim, ja se oli minunkin mielestäni hyvin uskottavaa. Senpätähden en hiiskunutkaan enää mitään; mutta min'en voinut olla asiaa ajattelematta, ja minä tuumasin sinne ja tänne, kuka tuon raukan oli ampunut ja mitä varten s'oli tehty.

No, mutta sitten me syynättiin saaliimme ja nuuskittiin kaikki taskut vaatteista. Ja mitäs ollakkaan! Viimein löytyi, kun löytyikin, koko kahdeksan dollaria hopeassa vanhan palttoon vuorista, johon ne oli ommeltu. Jim sanoi että talonväki tuossa talossa varmaankin oli varastanut tuon nutun, sillä jos he olisivat tienneet että siin'oli rahaa, eivät olis sitä jättäneet sillä viisin. Minä arvelin, että palttoo kenties oli ollut tuon murhatun oma, mutta Jim ei ollut kuulevinaan sillä korvalla. Silloin sanoin minä:

"Sinä puhut alinomaa onnettomuudesta ja pahoista merkeistä; mutta aatteleppas mitä sinä sanoit toispäivänä, kun minä tulin kotiin tuo käärmeennahka kädessäni, jonk'olin löytänyt vuorenharjulta. Sinähän sopotit, ett'oli mitä onnettominta maailmassa koskea käärmeennahkaan käsillään. No, mitenkäsi kävi sen kovan onnen? Tässä'on meillä nyt kaikki nämä tavarat ja kahdeksan dollaria kaupan päälle. Minä puolestani soisin, että meill'olis senkaltainen paha lykky jok'ikinen päivä."

"Älä huua 'hoi' ennenkus oot ojan yli, poikaseni. Lopussa kiitos seisoo, poikaseni. Se tulloo vielä. Muista mitä mä sanon – se tulloo vielä."

Ja se tulikin. S'oli tiistaipäivä, kun me puhuttiin asiasta. No, perjantaina sitten iltapäivällä maattiin me ruohossa vuoren harjalla, ja meiltä loppui tupakka. Minä menin luolaan noutamaan uutta ja näin siellä ihmeekseni kalkkakäärmeen. Minä löin sen kuoliaaksi kepillä ja panin sen sitten pahusillani Jimin makuuviltin päälle, luonnolliseen tällinkiin, niin että se näytti elävältä; siitä syntyis vähän kuria Jimin maata mennessä. No, illan tullen olin unohtanut koko käärmejutun, ja kun Jim paiskautui viltilleen samassa kun minä vedin valkeaa, oli kalkkakäärmeen kumppali paikalla ja puri häntä.

Hän syöksähti tietysti hurjasti huutaen ylös, ja heti kun olin saanut kynttilän syttymään, oli tuo liettävä itikka käppyrässä taas ja valmiina uuteen hyökkäykseen. Tuossa paikassa iskin minä sitä kepilläni, että se kuoli, ja Jim tempasi isä ukkonni viinaleilin ja kaasi kurkkuunsa viinaa kuin vettä; sillä viina kuolettaa käärmeenmyrkyn, kuten tiedätten. Hän oli avojaloin, ja käärme oli purrut häntä kantapäähän. S'oli kaikki minun syyni, kun mä hölmö en muistanut että mihin ikinä paneekin tapetun kalkkakäärmeen, sen kumppali aina tulee ja menee käppyrään sen viereen. Jim sanoi mulle, että mun piti hakata itikalta pää poikki ja heittää se menemään ja sitten nylkeä ruumis ja paistaa siitä palanen. Sen tein, ja hän söi sen suuhunsa sanoen, että se auttais hänen paranemistaan. Myöskin piti minun repiä kalkka irti ja sitoa se hänen nilkkansa ympäri; s'oli sekin hyvä konsti, sanoi hän. Sitten luiskahin mä ulos ja lennätin käärmeet kauvas pensaikoon; enkä totta puhuakseni juuri toivonut, että Jim sais tietää mikä osa mulla oli ollut tässä leikissä.

Jim, hän imi ja imi vain viinaleiliä minkä jaksoi, ja tuon tuostakin tuli hän ikääskuin vähän hulluksi ja hyppeli ympäri ja ulvoi, mutta taas vähän toinnuttuaan kävi hän jälleen isäni leilin kimppuun. Hänen jalkansa ja säärensä ajettui pahanpäiväisen paksuksi, mutta sitten hän yhtäkkiä oli sikapäissään ja nukkui ja näkyi pian voivan aika paksusti. Mutta mitä minuun tulee, niin ottelisin minä ennen jättiläiskäärmeenkin kanssa kuin vaarin viinaleilin.

Jim makasi neljä yötä ja päivää. Mutta sitten ajettuma aleni, ja hän toipui jälleen. Minä aattelin itsekseni, ett'en ikinä enää kävis käpälineni mihinkään käärmeennahkaan, kun nyt omin silmin olin nähnyt mitä siitä voi lähteä. Jim mahtaili ja sanoi toivovansa että minä häntä tästä lähin uskoisin. Ja hän sanoi myös, että kajoominen käärmeennahkaan olis niin surkean onnetonta, että me kenties ei laisinkaan olis päästy asiasta tällä. Hän sanoi, että hän tuhat kertaa ennemmin katsois uutta kuuta vasemman olkapäänsä yli kuin koskis hyppysilläänkään käärmeennahkaan. Ja minä olin jumaliste melkein samaa mieltä kuin hän, vaikka tietäähän sen joka lapsikin, ett'ei mitään onnettomampaa ja typerämpää ole kuin katsoa uutta kuuta vasemman olkapäänsä yli. Vanha Hank Bunker teki sitä kerran, aivan uhallaan, ja kerskaili vielä tekoaan. Mutta mitens kävi? Tuskin kahta vuotta oli siitä uhkatyöstä kulunut, kun hän eräänä päivänä oli päässään ja kiipes kirkontorniin ja putos sieltä alas, että romahti, ja meni maahan kopsahtaessaan aivan mäsäksi ja niin litteäksi, ett'ei häntä sitten pantukkaan tavalliseen ruumisarkkuun, vaan kahden vanhan riihenoven väliin, ja sillä viisin hän haudattiin. Minä en sitä nähnyt, mutta isä ukko sen mulle kertoi. Ja kaikki tuo kurjuus tuli yksistään siitä, että miesparka tyhmydessään oli katsellut uutta kuuta tuolla viisin, vasemman olkapäänsä yli. Sehän on selvää.

No, päivä meni toisensa perään, ja jokivesi vetäytyi jälleen vanhain partaittensa väliin. Silloin panimme me eräänä päivänä syötiksi tuommoiseen suureen kalakoukkuun nyljetyn kaniinin ja laskimme ulos pyydyksen. Ja voi mitä me saatiin! Siihen tuli kissakala niin suuri kuin roteva mies; s'oli kuus jalkaa kaks tuumaa pitkä ja painoi kolmatta sataa naulaa. Sen mahassa oli jos jotakin, muun muassa messinkinappi ja iso pyöreä pallo ja kaikellaista romua. Tuon pallon avasimme me kirveellä, ja siinä oli sisässä sukkula. Jim sanoi että kalalla oli ollut se mahassaan jo kauvan aikaa ja että se sukkulan puolalangasta oli kutonut pallon koko sukkulan ympäri. Minä luulen että s'oli suurin kala mitä koskaan on saatu Missisippistä, ja Jim sanoi myös, ett'ei hän ikinä ollut mokomaa nähnyt. Siit'olis saanut aika hinnan kaupungissa. Niitä kaupitaan siellä karjatorilla. Liha on valkoista kuin lumi ja mäti aivan mainiota. Mutta meidän ei nyt sopinut ruveta kalakauppiain.

Tänkaltaisista saaliista huolimatta rupesi aika minusta tuntumaan vähän ykstoikkoiselta ja ikävältä ja minä kaipasin vaihtelua. Sanoin Jimille että minun halutti pujahtaa pikimmältäni kylässä; olis hauska nähdä miten siellä elettiin. Jimkin mieltä siinä tuumaan, mutta hän sanoi ett'oli paras odottaa kunnes tulis pimeä ja että minun piti pitää silmäni auki. Sitten funteerasi hän hetken aikaa ja sanoi viimein: eikö kävis laatuun että minä pukisin päälleni vähän noita vanhoja naisvaatteita ja olisin olevinani tyttöä? – No, sepä taas minun mielestäni vallan mainio vehke. Ja niin me vähän lyhennettiin yhtä leninkiä, ja minä käärin ylös housuni polviin asti ja sukelsin leninkiin. Jim kytki sen kiinni seljältä hakasilla, niinkuin naiset ruukkaavat, ja se istui aika makeasti. Sitten panin päähäni tuon naispäähineen – s'oli tommonen "rookka" – ja sidoin sen kiinni leuvan alta, ja silloin näytti naamani siltä kuin s'olis ollut muurattu kiinni korsteinin sisään. Jim sanoi, ett'ei ykskään elävä sielu olis voinut minua tuntea, ei edes keskellä päivää. Minä harjoittelin sitten pitkin päivää laahustamalla ympäri noissa tamineissa, ja lopulta kävikin se varsin hyvin, vaikka Jim sanoi askeleitani liian pitkiksi ja kömpelöiksi ja ett'ei se käynyt laatuun, että nostin hametta niin korkealle päästäkseni kädelläni housuntaskuihin. No, minä koin korjata puutteeni, ja lopulta meni kaikki joltisestikin.

Heti pimeän tultua lähdin matkalle kanootillani, pitäen Illinoisin puolta. Vähän alemmalta lossipaikkaa suuntasin kylään päin, ja virta vei minut rantaan vähän alapuolella sitä. Sidoin kiinni kanootin ja kävin kappaleen matkaa rantaa pitkin. Näkyi valoa muutamasta pienestä tuvasta, joss'ei kukaan ihminen ollut asunut moneen vuoteen, ja minä ihmettelin, kuka sen nyt lie ottanut kortteerikseen. Hiivin, kun hiivinkin, sinne ja kurkistelin sisään ikkunasta. Siellä istui vaimoihminen – ijältään noin neljäkymmenen paikkeilla. Hän istui tikkaus kädessä maalaamattoman pöydän ääressä, ja pöydällä paloi kynttilä. Minä en häntä ollenkaan tuntenut; hän oli vieras näillä mailla, sillä kyläläisistä tunsin minä jok'ainoaan sorkan. Mutta s'oli mulle onneksi, että hän oli nykyisin tänne muuttanut, sillä olinpa, totta puhuakseni, jo ruvennut vähin katumaan uhkarohkeata retkeäni; voisivathan ihmiset tuntea minut vaikka äänestä, ja silloin olin keittänyt itselleni hyvän sopan. Mutta

jos tämä vieras vaimoihminen vain oli ollut kylässä kaks päivää, niin vois hän kertoa mulle kaikki mitä tahdoin tietää. No, koputin ovelle ja päätin muistaa että minä mukamas olin tyttö.

Yhdestoista luku

"Astukaa sisään!" sanoi rouvasihminen, ja minä menin sisään. Hän sanoi:

"Istukaa!"

Minä istuin. Hän katseli minua tarkasti pienillä kirkkailla silmillään ja sanoi sitten:

"Mikä on sinun nimes?"

"Sarah Williams."

"Mistä sinä olet? Kenties täältäpäin?"

"E-ei. Min'olen Hookervillestä, kymmenen virstaa täältä, jokea alaspäin. Tulin käyden koko matkan ja olen hyvin väsyksissä."

"Ja luultavasti nälissä myös. No, annanhan jotain syödäksesi."

"Kiitos vain, hyvä rouva, mutt' älkää nähkö vaivaa. Mulle tuli niin nälkä matkalla, että mun täytyi poiketa muutamaan taloon, pari virstaa tästä, vähän haukkaamaan. Sikspä tulen näin myöhään. Äitini sairastaa, ja meill'ei ole rahaa eikä mitään, ja sikspä lähdin tänne tuumaamaan enoni kanssa; hänen nimensä on Abner Moore. Hän asuu jossain kauppalan yläpäässä, sanoi äiti. Min'en ole koskaan käynyt täällä ennen. Tunteeko rouva häntä?"

"En; enkä tunnekkaan vielä kaikkia kaupunkilaisia. Siit' ei ole täyttä kahta viikkoakaan, kun me muutettiin tänne. Kaupungin yläpäähän on kelpo matka. Paras että jäät tänne yöksi, hyvä laps. Heitä rookka päästäs."

"Kiitos vain", sanoin mä, – "jos saan levähtää vähän aikaa, niin lähden jatkamaan. En minä pelkää pimeässä."

Hän ei sanonut tahtovansa antaa mun mennä yksinäni, vaan tulis hänen miehensä pian kotiin, ja hän sais lähteä minua saattamaan mukamas. Sitten rupesi hän puhumaan miehestään, ja sukulaisistaan alajoella ja sukulaisistaan yläjoella, ja siitä, kuinka paljon parempi heillä oli olla ennen mukamas ja kuinka he kenties olivat erehtyneet muuttaessaan tänne; ja sitä vauhtia meni hänen puheensa, kunnes *minä* rupesin pelkäämään erehtyneeni poiketessani hänen luokseen saadakseni tietää mitä kylässä tapahtui. Mutta yhtäkkiä puuttui hän puhumaan isä ukostani ja murhasta, ja silloin annoin mä hänen räpättää päälle minkä jaksoi. Hän kertoi miten Tom Sawyer ja minä löysimme ne kuus tuhatta dollaria luolasta (vaikka hän naisten tapaan teki niistä kymmenen tuhatta), ja hän kertoi isästä ja mikä häijy roisto ukko rahjus oli ollut ja mikä häijy roisto minä olin ollut, ja lopuksi hän sitten tuli tuohon murhaan. Silloin sanoin minä:

"Kukahen sen oikeastaan teki? Kuultiinhan me puhuttavan siitä jos jotakin siellä Hookervillessä, mutta me ei saatu koskaan tietää kuka s'oli joka tappoi Huck Finnin."

"Niin, hyvä laps, kyllähän, luulen ma, niitä on paljo täälläkin, jotka tahtoisivat sen tietää. Jotkut meinaavat, että Finn ukko tappoi hänet itse."

"No, johan nyt!"

"Niin, niin. Ens'alussa luulivat sitä lähes kaikki. Ukko rahjus ei luultavasti koskaan tiennyt kuinka likeltä piti, ett'ei häntä *lynshattu*.² Mutta jo samana iltana alkoivat he uskoa, että murhaaja oli muuan karannut neekeri, jonka nimi oli Jim."

"Mitä? *Häinkö*?" —

Minä pidätin. Onneksi hän ei huomannut mitä oli multa päästä, vaan jatkoi samaan vauhtiin:

"Niin, ja tuo neekeri karkas samana yönä kuin Huck Finn murhattiin. Ja nyt on määrätty palkinto sille, jok' ottaa hänet kiinni – kolme sataa dollaria. Ja palkinto on pantu ukko Finnistäkin – kaks sataa dollaria. Hän tuli, nääkkös, kylään aamulla murhan jälkeen ja puhui siitä ja oli mukana lossiveneessä kun poika paran ruumista haettiin, mutta pötki sitten tiehensä. Ennenkun yö oli tullut, he tahtoivat lynshata hänet, mutta hän oli silloin mennyt, nääkkös. No, seuraavana päivänä pakistiin että

² Tapettu kansan-raivossa. Suomentaja.

neekeri oli karannut; hänt'ei oltu nähty kello kymmenen perästä sinä yönä kun murha tehtiin; ja niinpä ruvettiin siitä syyttämään häntä. Ja paraikaa kun sitä taas hoettiin, tuli Finn ukko retustaen takasin ja meni laamanni Thatcherin tykö pyytämään rahaa nuuskiakseen tuon neekerin jälkiä yltympäri Illinoisin. No, laamanni antoi hänelle jonkun verran rahaa, mutta jo samana iltana joi ukko retkale itsensä juovuksiin ja nähtiin vielä puoliyön aikana rentustavan pitkin katuja parin maankuleksijan seurassa; n'oli näyttänyt hyvin roistomaisilta. Ja siitä hetkestä saakka ei ole kukaan häntä nähnyt. Ihmiset rupesivat nyt taaskin uskomaan että s'oli hän, jok'oli tappanut poikansa ja kaikellaisilla silmänkääntäjän koristeilla uskotellut poliisia että mukamas ryövärit olit sen tehneet; ja sillä lailla sais hän Huckin rahat tarvitsematta käydä niistä kärejiä. Ei kuulu olevan mitään todistusta häntä vastaan, ja jos hän vain pysyy poissa vuoden ajan, kunnes asia on unohtunut, niin menee hältä kaikki kuin voideltu. Hän on viekas kuin peto."

"Niin, niin, sehän kaikki on varsin luultavaa. Mikäpä sitä estäis? No, neekeriä siis kaikki ovat lakanneet epäilemästä?"

"Ei, hui hai, ei kaikki. Moni häntä epäilee vieläkin. Mutta hänen he kyllä pian saavat kynsiinsä, ja viimein kai hänestä kuitenkin lypsetään totuus."

"Hoo, hoo, vai hakevat he häntä vielä?"

"Sepä vasta kysymys! Oothan lapsekas. Kolme sataa dollaria ei tule satamalla taivaasta. Monet uskovat, että hän ei ole kaukana. Ja sitä uskon vähin minäkin – vaikka pidän suuni kiinni. Puhuin tässä tuonaan vanhan pariskunnan kanssa, jotk' asuvat naapurituvassa vähän matkaa tästä, ja heiltä pääsi ikääskuin vahingossa, että tuskin koskaan kukaan ihminen käy tuossa saaressa, jok'on tässä vastapäätä, – Jacksonin saareks sanovat. Eikö kukaan siellä asu? kysyin mä. Ei, ei kukaan, sanoivat he. Min'olin vaiti, mutt' aattelin yhtä ja toista. Voin panna vaikka pääni pantiksi, ett'olin nähnyt sieltä savua, saaren yläpäästä, pari päivää ennen; ja paikalla pisti päähäni, että tuo neekeri on siellä eikä missään muualla. Eihän ainakaan haittais, jos kävis siellä nuuskimassa. En ole nähnyt sieltä mitään savua sen koommin, ja saattaahan olla, että hän on lähtenyt sieltä tiehensä, jos se todellakin oli hän. Mutta ukkoni aikoo mennä sinne katsomaan – hän ja yks toinen mies. Hän on ollut poissa pari päivää, mutta tänään iltapuoleen tuli hän kotiin, ja minä sanoin sen hänelle heti."

"Mulle oli tullut semmoinen hätä kynsiin, että tuskin pysyin pöksyissäni. Täytyi saada jotain sormiini ja otin hädissäni neulan, joka makasi pöydällä, ja ajoin pujottaa siihen lankaa. Mutta käteni vapisivat, ja siit'ei tullut mitään. Kun tuo ihminen oli laannut räpättämästä, katsahin ylös ja huomasin että hän tirkisteli minuun hyvin uteliaasti, ja hänen huulensa oli mennyt vekkulimaiseen hymyyn. Minä panin pois neulan ja langan ja sanoin:

"Jaa, jaa, kolme sataa dollaria on suuri summa rahaa. Kumpahan ne olis äidillä. Aikooko rouvan mies mennä sinne jo tän'yönä?"

"Istu suolaan! Hän meni vain pikimmältään kylään sen toisen miehen kanssa hankkimaan venettä ja lainatakseen pyssyn, jos saisivat. Heti puoliyön perästä lähtevät he matkaan."

"Mutta näkisiväthän he paremmin, jos lähtisivät vasta päivän vaietessa."

"Niin, kyllä kaiketi. Mutta neekeri näkis paremmin häntäkin. Ja puoliyön jälkeen hän kaiketikkin nukkuu, ja jos hän on sytyttänyt nuotion metsään, niin he näkevät sen paremmin pimeässä ja hiipivät hänen päälleen kuin ketut."

"Jaha, sitä minä en ajatellut."

Hän katseli minua yhä niin turkkasen tarkasti; ja mulle tuli ikääskuin vähän ilkeä olla. Yhtäkkiä sanoi hän:

"Mikä sun nimes taas olikaan, hyvä laps?"

"M – M – Mary Williams."

Miten olikaan, tuntui siltä, kuin en ensi kerralla olis sanonutkaan nimeäni Maryksi, ja nyt en hirvinnyt katsoa ylös; tuntui nyt siltä, kuin olisin sanonut Sarah. Aloin hätääntyä aika lailla, ja se luultavasti minusta näkyikin. Toivoin siinä vain, että tuo tuuperin rouva sanois jotakin; mitä kauvemmin hän oli vaiti, sitä ilkeämpi oli minun olla. Mutta nyt hän sanoi:

"Hyvä laps, olin kuulevinani että sanoit Sarah, kun ens tulit tupaan."

"Ooh, niinpä taisin sanoa. Aivan oikein. Min'olen ristitty Sarah Maryksi, – Sarah Mary Williams. Toiset sanovat minua Sarahksi, toiset Maryksi."

"Hoo, vainiin?"

"Niin."

Johan tyynnyin vähäsen, mutta kuitenkin teki mieleni kauas pois.

No, mutta sitten rupesti hän räpättämään taas kovista ajoista mukamas ja heidän niukasta toimeentulostaan ja rotista, joita heillä oli talon täydeltä, sanoi hän; ja minä aloin käydä vähän turskimmaksi. Hän oli oikeassa, mitä tuli noihin rottiin. Tuon tuostakin näin mä, miten joku heistä pisti ulos nenänsä reiästä nurkassa tai tanssasi lattian yli. Hän sanoi, että hällä tavallisesti aina yksin ollessaan oli käsillä jotain, jolla lennättää heitä niskaan; muuten hän mukamas ei koskaan saisi rauhaa. Hän näytti mulle pientä lyijypalloa sanoen, että hän sillä mukamas osui heitä aika hyvästi; mutta hän oli pari päivää sitten niukahuttanut käsivartensa eikä luullut kykenevänsä tähtäämään nyt. Mutta hän oli varuillaan ja – yht'äkkiä lensi hänen pallonsa muutamaa rottaan päin, vaan ei sattunut likimainkaan; ja samassa huusi hän "ai! ai!" ja piteli kipeää käsivarttaan. Sitten pyysi hän minun koittaa. No, tulihan taas rotta viilettäen, ja minä lennätin pallon, lennätin oikein tarmoni takaa, mutta rotta, se peijakas, ennätti liukua reiästä alas; jos s'olis seisonut paikallaan, takaan minä, että siit'olis tullut sairaloineen rotta. Rouva räyskä pyysi mun koettaa toistamiseen ja toi pallon takasin. Sitten toi hän lankavyhdin ja pyysi minun sitä pitää. No, minä pidin käsiäni yläällä niinkuin ruukataan, ja hän kerä lankaansa ja rupesti taas räpättämään heidän toimeentulostaan. Yht'äkkiä sanoi hän:

"Pidä silmällä rottia. Paras ett'otat pallon syliisi."

Samassa pani hän pallon syliini, ja minä pusersin sen polvieni väliin, että se pysyis; ja hän alkoi lorunsa uudelleen. Mutta sit' ei kestänyt kauvan. Yht'äkkiä otti hän vyhdin ranteiltani ja katsoi minua suoraan silmiin ja sanoi hyvin ystävällisesti:

"Kuules nyt, hyvä laps, mikä oikein on sinun nimes?"

"Mi – mi – mitä? Mi – tä rouva meinaa?"

"No, hyvänen aika, mikä oikein on sinun nimes. Oletko sä Bill, tahi Tom, tahi Bob? tai mitä? Puhu nyt suus puhtaaks."

Luulen että vapisin kuin haavan lehti, enkä totta maar tiennyt mihin pääni pistäisin. Viimein sain änkötetyksi:

"Mutta kuinka rouva noin pitää pilanaan köyhää tyttö parkaa? Jos olen täällä vaivaksi, niin minä heti –"

"No, no, älä ole milläskään, hyvä laps. Istu alas. Minä en tahdo sulle mitään pahaa enkä aio sinusta kannella kellekkään. Mutta sano mulle nyt suoraan miten on laitas. Luota minuun. Minä koen sinua auttaa, jos voin, ja sen tekee kyllä ukkonikin, kun tulee. Näkeehän sen, että sin'olet karannut oppipoika – sen pituinen se. No, vähät siitä. Eihän siinä mitään pahaa. Ovat kai olleet sulle ilkeitä, laps parka, ja sinä annoit heille palttua ja menit tiehes. Herrasta varjelkoon, että kävisin kantelemaan. Kas niin, sano mulle kaikki tyyni nyt, alusta loppuun, niinkuin hyvä poika ainakin."

No niin, minä sanoin näkeväni turhaksi, että koetin häntä pettää enään, ja tahdoin puhua suuni puti puhtaaksi, kunhan hän vain pysyis lupauksessaan eikä rupeis jupattamaan. Sitten kerroin minä, että isäni ja äitini oli kuolleet ja että minä olin joutunut palvelukseen eräälle talonpojalle, jonka talo oli sisämaassa noin neljäkymmentä virstaa joelta, ja tuo talonpoika mukamas oli niin häijy minulle, ett'en enää sitä kestänyt, vaan kun hän oli lähtenyt matkalle muutamaksi päiväksi, sieppasin minä vähän vanhoja vaatteita hänen tyttärensä luhdista mukamas ja lippasin tieheni; ja kolme yötä oli multa mennyt, sanoin mä, noihin neljäänkymmeneen virstaan; ja minä kuljin öisin mukamas ja piileskelin ja nukuin päivällä, ja se pussillinen leipää ja vähän muuta muonaa, joka mull'oli muassani mukamas, piisasi koko matkan. – Sitten sanoin toivovani, että enoni, tuo Abner Moore, auttais minua, ja senpä tähden olin lähtenyt tänne Gosheniin mukamas.

"Gosheniin, sanot sä, laps parka? Eihän tämä ole Goshen. Tämä on Pietari, tämä. Goshen on viistoista virstaa tuonnempana, joen varretta ylöspäin. Mistä oot saanut päähäsi, että tämä on Goshen?"

"Minua tuli vastaan muuan mies tän'aamuna, juur kun olin poiketa metsään nukkuakseni, ja hän sanoi, että kun tulin tien risteyskseen, piti mun mennä oikealle, niin olis vain viis virstaa Gosheniin. Niin hän sanoi."

"Se mies lie ollut humalassa. Hän puhui juur päin vastoin kuin asia on."

"Niin, hän näyttikin vähän pöhnäiseltä, s'on totta se. Mutta ykskaikki.

Paras että lähden matkaan, niin ennätän sittenkin huomen-aamuksi Gosheniin."

"Ootappa vähäsen. Minä panen sulle vähän ruokaa mukaan, poika parka.

Sinä kyllä tarvitset."

Hän toimitti mulle vähän ruokavaroja pikku nyyttyyn ja sanoi:

"Kuuleppas – jos makaava lehmä nousee seisomaan, mikä puoli siitä nousee ensiksi? No, vastaa pian, nyt heti – ilman tuumimatta. Mikä puoli nousee ensiksi?"

"Peräpuoli tietysti."

"No, entäs hevonen?"

"Hevonen nousee etupuoolella."

"Millä puolella puuta kasvaa enemmän sammalta?"

"Pohjoispuolella."

"No, jos viistoista lehmää syö ruohoa mäenrinteessä, kuinka monella on pää käännettynä samaan suuntaan?"

"Kaikilla, hyvä rouva."

"Jaha, sinä olet todellakin asunut maalla, näämmä. Luulin että sinä kenties taaskin tahdoit narrata minua. No, mikä nyt on oikea nimes?"

"George Peters."

"No jaa, koe nyt muistaa nimes, George, äläkä sano ennen lähtöäs että s'on Alexander – tai George-Alexander, jos joudut pussiin. Ja älä rupee tekemisiin naisten kanssa tuossa vanhassa kattuunitrasussa. Miehiä voit sinä kenties pettää, mutta helppo on meidän nähdä ett'et ole tyttö. Ja kun pujotat lankaa neulansilmään, niin älä koita sysätä silmää langan ympäri pitäessä lankaa rauhassa, vaan pujota päin vastoin langanpää silmästä läpi ja pidä neula rauhassa, – niin tekevät naiset, vaikka miehet aina tekevät noin hullusti kuin sinä äsken. Ja kun jollakin viskaat rottaa tai jotain muuta, niin kohota itses varpaille ja nosta kätes pään yli niin nurinpäin kuin suinkin ja ammu väärään rotastas noin viis kuus jalkaa. Sun pitää vääntää koko käsivartta olkapäästä asti ikäänkuin kääntyis se ruuvilla – niin tekee tytöt; pojat pitää olkavartensa liikkumatta ja vääntävät vain kyynärvartta kyynärpäältä asti. Ja muista että kun tyttö koittaa pitää jotain sylissään, niin hän levittää polvet erilleen; hän ei purista niitä yhteen niinkuin sinä teit lyijypallon kanssa. Minä, nääkkös, näin, että sinä olit poika, samassa kun rupeisit pujottamaan lankaa neulansilmään, ja minä keksin nuo toiset konstit nähdäkseni vain, olinko arvannut oikein. No, kas niin, lähde nyt patikoimaan enos tykö, hyvä laps, hyvä Sarah Mary Williams George Alexander Peters, ja jos sinä joudut johonkin, ronkeliin, niin lähetä sana rouva Judith Loftukselle – s'olen minä se – niin koitan auttaa sinua pulasta. Kule jokirannan tietä kaiken aikaa, ja toiste kun lähdet kuleksimaan, ota sukat ja kengät jalkaas. Se tie on hyvin kivistä, ja luulempa että jalkas on joteskin hellät tullessas Gosheniin. No, Jumalan haltuun, poika parka!"

Kävin noin viis kuuskymmentä kyynärää rantatietä ylöspäin ja palasin sitten takasin kanootilleni, joka oli hyvän matkaa alapuoolella Loftusten tupaa. Laskin vesille ja otin päästäni rookan, joka esti minua näkemästä ympärilleni. Tultuani keskelle jokea, rupe torninkello lyömään. Pidätin ja kuuntelin; ääni tuli heikkona veden yli, mutta selvästi – ykstoista! Päästyäni saareen, ei ollut mulla aikaa puhaltamaan, vaikk'olin kovasti hengästynyt soudosta, vaan ponnistin suoraan läpi metsän vanhaan leiripaikkaamme ja tein siihen kelpo kokkovalkean.

Sitten juoksin takasin kanootille, hyppäsin siihen yhdellä harppauksella ja sousin että ryskyi ruumiissani. Tulin oikealle paikalle ja ryntäsin metsikön läpi ja vuorta ylös ja sisään luolaan. Siellä

makasi Jim pitkällään maassa kuorsaten että kaikui. Minä ravistin häntä hartioista hyvin lujaa ja huusin:

"Nous' ylös, Jim! Joudu! Meill'on hätä kynsissä. N'ovat perässämme."

Jim ei sanonut sanaakaan; mutta hän ryhtyi pakopuuhiin semmoisella vauhdilla, että selvästi näki, kuinka pelästynyt hän oli. No, puolen tunnin päästä olimme kantaneet kaikki, mitä meillä tässä maailmassa oli, tukevalle lankkulautallemme, ja s'oli valmiina laskemaan ulos pajupoukamasta, johon olimme sen piilottaneet. Viimeiseksi sammutimme tulet ja kynttilät luolasta.

Otin sitten kanootin rannasta ja sousin vähän matkaa joelle ja katselin ympärilleni kaikille tahoille; mutt' oliko siellä mitään venettä liikkeellä, sitä en ainakaan voinut nähdä, sillä tähdet ja varjot himmentävät näköalan veden päällä. Palasin rantaan ja sidoin kanootin lauttaan. Sitten sysäsimme sen vesille ja annoimme virran ajaa. Me kuljettiin saaren alapään ohi, ja koko aikana me ei hiiskuttu yhtään sanaa.

Kahdestoista luku

Kello kai oli tuoss' yhden paikoilla, kun me viimein oltiin päästy saaren ohi, ja lautta tuntui meistä liukuvan eteenpäin hirveän hitaasti. Jos joku vene tulis ajaen meitä takaa, niin tuumattiin me heti hypätä kanootiin ja kiepsahtaa Illinoisin rannalle; mutta s'oli oikein onnen potkaus, ett'ei ketään tullut, sillä siinä kiireessä me ei oltu muistettu panna edes pyssyäkään kanootiin, saatikka sitten mitään syömistä tai muuta. Ja olihan se kaikkea muuta kuin viisasta, kun lastattiin kaikki tyyni lautalle, mutta lempokos sitä mokomassa hätämelskassa kaikkia muistaa.

Jos nuo molemmat miehet todellakin tulis saarelle sin' yönä, aattelin mä, niin näkisit he varmaankin pian valkean, jonk' olin sytyttänyt, ja rupeisivat sen ääressä odottamaan Jimiä pannakseen hänet kiinni. Se ei ainakaan ole minun syyni, jos ei heidän nenänsä sin' yönä kasvanut jotenkin pitkäksi; minä olin tehnyt parastani, ja vissiä vain on, että me ei ikinä nähty heistä merkkiäkään.

Heti aamun koittaessa laskimme lauttamme isossa joen polvessa pienen metsäisen saaren rantaan Illinoisin puolella ja tukimme sen pajupensaiden alle. Hakattiinpa me vielä kirveellä irti puunoksiakin ja panimme niitä koko joukon lautalle, niin että jokainen ohikulkija koht' olis luullut siinä maanvieremän tapahtuneen, kuten noissa hiekkarannoissa usein käykin, joita virtavesi leikkailee. Meill'oli korkeita kunnaita Missouriin rannalla ja paksua metsää Illinoisin puolella, ja kun virta vielä kävi pitkin Missouriin rantaa juur tuolta paikalta, niin ei meidän hevillä tarvinnut pelätä, että kenkään tulis sinne. Me maattiin siellä koko päivän metsässä ja katsottiin kuinka tukkilautat ja höyrylaivat viiltelit ohi virrassa Missouriin puolella, ja miten ylöspäin menevät höyrylaivat ponnistivat eteenpäin keskeltä jokea. Minä kerroin Jimille kaikki mitä olin löpötellyt tuon rouvan kanssa, ja Jim sanoi että s'oli näppärä rouva ja että, jos tämä itse olis yrittänyt meitä kiinni-ottamaan, h ä n ei olis ruvennut vahtimaan nuotiotulen vieressä, vaan hakenut koiran. No, sanoin minä, eikö sitten rouva voinut neuvoa miestänsä hakemaan koiraa? Jim sanoi panevansa vetoa, että rouva ajatteli asiaa samassa kun miehet olivat valmiit lähtemään saarelle, ja silloin, sanoi Jim, lähtivät he kylään hakemaan koiraa ja aika meni heiltä hukkaan; muuten mukamas me ei nyt olis oltu missä olimme, vaan samassa vanhassa kylässä jälleen. Minä puolestani sanoin, etten välittänyt syystä, minkätähden he eivät saaneet meitä kiinni, niinkauvan kun eivät saaneet.

Kun rupes hämärtämään, pistettiin me päämme ulos metsästä ja katsottiin ympärillemme kaikille tahoille. Ei ketään näkynyt. Silloin kiskoi Jim irti muutamia lankkuja ylimmästä lautasta, ja niistä rakensimme itsellemme suojuksen, jossa olis hyvä olla sateessa ja rajuilmassa ja jossa voimme säilyttää tavaramme kuivina. Sitten teimme tähän suojaan eri lattiankin, toista jalkaa korkeammalle kuin itse lautan pinta, niin että hyökylaineet höyrylaivoista eivät ulottuneet vilteillemme ja muille tavaroille. Keskelle hauskaa mökkiä panimme sitten vielä kerroksen savea ja naulasimme tämän ympäri lautoja, että se pysyis paikallaan, ja se olis meille tulisijana sadeilmalla ja kylmässä. Niinikään veistimme itsellemme varamelan, jos toinen sattuis katkeamaan. Sitten pystytimme lyhyen haarakepin, johon voimme panna palavan lyhdyn, ett'ei alaspäin menevät höyrylaivat törmäisi päällemme pimeässä.

No, seuraavana yönä matkustimme noin seitsemän tai kahdeksan tuntia virrassa, jonka voima oli noin neljä viis virstaa tunnissa. Matkalla me kalasteltiin ja juteltiin ja uitiinkin pari kertaa, kun uni oli meidät voittaa. S'oli ikääskuin vähän juhlallista, kun me noin maattiin selällämme lautalla ja annettiin sen luikua eteenpäin pitkin suurta, hiljaista jokea, tähtien loistaessa ylitsemme taivaalla. Emme koskaan tulleet puhuneeksi kovaa taikkapa nauraneeksi, muuta kuin hiljaa hymyten. Enimmäkseen oli meillä kauniit ilmat, eikä meille sinä yönä tapahtunut juur mitään, josta maksais vaivaa puhua, eikä sitten lähinnä seuraavinakaan.

Tuon tuostakin kulettiin me kaupunkien tai kylien ohi, jotka loistivat pimeiltä mäenrinteiltä välkkyvinä valopenkereinä, ilman että mitään taloja näkyikään. Viidentenä yönä me sivuutimme St.

Louis'in kaupungin; s'oli ikääskuin koko maailma olis syttynyt ilmituleen. Pietarissa he ruukkasit sanoa, että St. Louis'issa mukamas oli kolme- tai neljäkymmentä tuhatta ihmistä, mutta minä en sitä koskaan uskonut, ennenkun nyt kello kahden aikaan tänä hiljaisena yönä näin koko tuon ihmeellisen valomerén. Ei yhtään ääntä kuulunut kuitenkaan; kaikki nukkuivat sikeässä unessaan.

Noin kello kymmenen aikaan illalla ruukkasin mä toisinaan käydä maihin ja noissa pienissä kylissä kymmenellä tai viidellätoista centillä ostaa jauhoja tai läskiä tai muuta syötävää; ja toisinaan sieppasin mä jonkun kananpojan, joka näkyi nukkuvan huonosti, ja väänsin siltä niskat nurin ja otin mukaani. Isä ukko ruukkasi aina sanoa, ett'ei koskaan pidä halveksia kananpoikaa, jos vain käy ottaa sitä mukaansa, sillä jos ei itse sitä tarvitsisikaan, niin saattaishan aina tavata jonkun, jolle se kelpais, ja hyvää tekoa ei koskaan unohdeta mukamas. Minä tosin en milloinkaan nähnyt, ett'ei ukko olis pitänyt kananpoikaansa itse, mutta niin hän yhtäkaikki aina ruukkasi sanoa.

Aamusin ennen päivänkoittoa ruukkasin mä myöskin hiipiä peltoihin ja lainata vesimeloonin tai ytykurkun tai taskullisen jyvätähkiä tai muuta mokomaa pikkukalua. Isä vaari sanoi aina, ett'ei ole väärin lainata mitä tarvitsee, kunhan vain aikoo maksaa takasin jos sopii; mutta leskirouva puolestaan väitti, että tuo vain oli pehmeämpää nimeä varkaudelle ja ett'ei mukamas mikään rehellinen ihminen menettelis sillä viisin. Jim sanoi, että he tavallaan olit oikeassa molemmat, sekä isä että leskirouva, puoleks kumpikin; ja paras keino meille olis määrätä pari tai kolme tavaraa, joita emme koskaan lainaisi – sitten ei olis väärin lainata mitä muuta hyvänsä, meinasi hän. No, me harkittiin tuota asiaa läpi koko yön, lauttamme uidessa yhä eteenpäin, ja meidän oli aika vaikea määrätä, mistä me luovuttaisiin, vesimelooneistako vai kurkuista vai mistä. Vasta aamupuoleen tultiin me lujaan päätökseen. Me, näättekös, päätettiin vakavasti, ett'emme koskaan kajoaisi villiomeniin eikä taateliluumuihin, ei vaikka mikä olis. Meill'oli ollut paljon kiusoittavaa päänvaivaa, mutta nyt, kun päätös oli tehty, tuntui oikein hyvältä. Minä varsinkin kiitin keskustelumme hyvää ja käytännöllistä tulosta, sillä, kuten kaikki tietää, niin villiomenat eivät maistu juur miltään, ja taateliluumut taas ei olis kypsiä vielä pariin kolmeen kuukauteen.

Silloin tällöin ammuimme me vesilinnun, jok'oli herännyt liian aikasin aamulla tai ei mennyt maata kylliksi aikasin illalla. Ylimalkain voitiin me erinomattain paksusti.

Viidentenä yönä siitä, kun m'olttiin kulettu St. Louisin ohi, tuli päällemme oikein kunnon rajuilma. Myrsky raivosi, ukkonen jyrisi ja salamat liekehtivät kuin tuomiopäivänä, ja sade vuoti tulvana maahan. Ne ryömittiin mökkiimme, ja lautta sai hoitaa itseään. Salaman liekehtiessä näimme edessämme tuon suuren, leveän joen ja sen rantamailla korkeita vuoria, yhtä selvästi kuin keskellä päivää. Äkkiarvaamatta huusin; "Halo, Jim, katsos tuonne!" Siell'oli höyrylaiva, jok'oli ajanut karille keskellä jokea. Me luikuttiin suorastaan sitä vastaan, ja joka leimaus näytti sen meille aivan selvästi. Se makasi kallellaan, ja toinen puoli yläkantta oli veden yllä. Savupiiput oli myös näkyvissä ja yks tuoli ison kellon luona, ja tuolin selkänojalla oli riippumassa vanha vilttihattu.

No, olihan keskellä yötä, oli myrskyistä ja kolkkoa, ja aivan niinkuin kaikki muutkin pojat sen kaltaisessa tilassa tunsin minä mielessäni ikääskuin jotain kutkuttavaa, nähdessäni tuon raakin makaavan siinä niin nolona ja yksinäisenä keskellä jokea. Oli, näettekö, tullut päälleni kova halu mennä sinne katsomaan minkälaista siellä olis. Ja niinpä sanoin:

"Mennään sinne, Jim."

Mutta Jim pani ensimmältä kovasti vastaan. Hän sanoi:

"Mitä hyötyä siit'on? Onhan meillä hyvä olla täällä. Mitä lempoo on meillä tekemistä vanhassa raakissa? Piä mitä sull'on ja älä mee sotkemaan muien asioihin, sanoo raamattu. Sitä pait on heillä varmaankin siellä vahti."

"Vahti? Mitä luulekkaan?" sanoin mä; "eihän siell'ole muuta vahtaamista kuin kansi ja perähytti; ja luulekko sinä että kukaan viisas ihminen panee henkensä vaaraan vanhan laivankannen ja kurjan perähytin tähden tämmösessä ilmassa; onhan koko värkki valmiina hajoomaan ja uppoomaan jokikinen hetki." No, siihen ei ollut Jimillä mitään sanomista, niin että hän jo piti suunsa, kun pitikin. "Ja sitä paitse", sanoin vielä, "voidaan me kenties löytää jotakin, joka meille kelpaa, katteinin

hytistä tai muualta. Sikaareja kenties, oikeita kymmenen pennin sikaareja, paraita auringon alla. Höyrylaivojen katteinit on aina rikkaita, saavat kuuskymmentä dollaria kuukaudessa; eivät välitä vähintäkään siitä, mitä joku tavara maksaa, kun vain sitä haluavat. Kas niin, pistä kynttilä taskuusi; minä en saa mitään rauhaa ennenkun m'ollaan nuuskittu kaikki nurkat tuossa raakissa. Luuletko että Tom Sawyer koskaan jättäis semmottia tarkastamatta? Ei, vaikka sais omenakakun, s'on vissi se. Hän kutsuis sitä seikkailuksi – niin hän tekis; ja hän nousis maihin raakille, vaikka henki menis. Ja hän tekis kaikki tyyni niin turkkasen pulskasti, mokomalla muhkeudella ja upeudella, että luulis itse Kristofferi Kolomboksen olevan liikkeellä löytämässä Kaana'an maata. Kumpahan Tom Sawyer olis tässä nyt!"

Jim mutisi tietysti vielä vähän, mutta myöntyi kuitenkin, ja kun leimaus taasen valaisi raakin, työnsimme me lauttamme sinne ja panimme sen kiinni perään ja kapusimme kannelle. Siellä me sitten kopeloitiin sinne tänne pimeässä, kunnes tultiin katteinin hytin ovelle, joka oli auki; ja Herra jesta! Siinä nähtiin me valoa peräsalongista, ja me kuultiin ääniä.

Jim kuiskasi mulle, että hänen rupes tekemään kovasti pahaa mukamas, ja hän tahtoi että me mentäis tiehemme. Minä tykkäsin kuin hän, ja meidän piti juur palata turvalliselle lautallemme takasin, kun kuulin valittavan äänen sanovan:

"Voi, voi, pojat, antakaa mun olla. Minä vannon pyhästi etten koskaan hiisku siitä sanaakaan."

Toinen, karkeampi ääni sanoi nyt:

"Sinä valehtelet, Jim Turner. Sin'oot aina ennenkin pitänyt samaa pirun peliä. Sinä vaa'it aina enemmän kuin omaa osaas voitosta, ja aina oot niin saanutkin, sinä hunsvotti, sen tähden että aina vannot mennä kielittelemään jos et saa mitä tahot. Mutta tällä kertaa etpä, piru vie, meitä enää petä. Sinä oot, jumal'avita, suurin roisto koko tässä maassa."

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.